

Še neredi v Južni Afriki

JOHANNESBURG — Vso noč so se v črnih mestnih četrtih načeljevali neredi, požari in ropanja, tako da je ob koncu včerajšnjega dne bilo kar 22 mrtvih, približno 30 oseb pa je bilo ranjenih. Številke je posredovala južnoafriška policija, medtem ko govorijo časopisi o več kot 200 ranjenih. Včeraj zjutraj je bil položaj nekoliko mirnejši, ker je policija uspela vzpostaviti nadzorstvo nad črnimi mestnimi četrtmi. Predstavnik policije je dejal, da so v teku noči skupine manifestantov zažgale privatno šolo v kraju Evaton ter supermarket v mestu Sharpeville, kjer je množica naskočila skoraj vse trgovine. Do podobnega dogodka je prišlo tudi v kraju Sebokeng, kjer so prebivalci zažgali in uničili vse trgovine.

Do najhujših neredov je prišlo prav v Sharpevillu, kjer je policija leta 1960 surovo nastopila proti demonstrantom in ubila 70 ljudi. Včeraj je izgubilo življenje pet oseb. Do neredov, ki so izbruhnili istočasno v raznih črnih mestnih četrtih je prišlo zaradi podražitve najemnin in električnih tarif. Krajevni časopisi pišejo, da se je policija poslužila pušk, gumijastih nabojev, solzilca, oklopnikov in helikopterjev, da bi vzpostavila red.

Medtem je včeraj 173 novih članov »belega« doma južnoafriškega parlamenta priseglo v roke vršilca dolžnosti državnega poglavarja Pika Bothe. Vse tri zbornice parlamenta bodo izbrale člane posebnega kolegija, ki bo moral potrditi Bothe za prvega predsednika republike.

Nova zaostritev odnosov med dvema blokoma

Erich Honecker odložil za nedoločen čas svoj obisk v Zvezno republiko Nemčijo

Opravičuje ga z »vsebinsko in obliko« razprave v ZRN o njegovem obisku

Glasnik vlade ZRN Jennings

(AP)

Nemčijama in hkrati med dvema blokoma.

Vest je včeraj najprej dal tiskovni ataše pri diplomatskem predstavništvu NDR v Bonnu Denis Ruh, kasneje jo je uradno potrdila agencija ADN. Ruh je v pogovoru z novinarji dodal, da je o tem tekla beseda tudi na srečanju med diplomatskim predstavnikom NDR v Bonnu Ewaldom Moldtom in podtajnikom kanclerja Philipom Jenningerjem. Oblika in vsebina razprave o Honeckerjevem obisku ter izjave nekaterih vidnih političnih predstavnikov Zahodne Nemčije, ki »sploh ne spadajo v okvir normalnih odnosov med dvema suverenima državama, so nedvomno ustvarile neprimerno ozračje in vplivale na odločitev Vzhodne Nemčije,« je zaključil Ruh.

Take utemeljitve odložitve obiska Honeckerja bomska vlada ne sprejema, je v tiskovni konferenci dejal Kohlov ožji sodelavec Jenninger. Do izjave je pa prišlo med rednim srečanjem pooblaščenih predstavnikov obeh držav za pripravo obiska Honeckerja, ko je kazalo, da so večje te-

žave že premoščene, je zaključil Jenninger.

Takoj so se včeraj pojavile tudi reakcije strank. Najprej se je oglašil predstavnik liberalne stranke Michinick, ki je izrazil le obžalovanje zaradi odložitve obiska, se ni pa spustil v obravnavanje vzrokov, ki so do take odločitve privedli. Teh je več, je poudaril voditelj socialdemokratske opozicije Vogel, vsekakor pa nosi veliko odgovornost za ohladitev Berlina načelnik parlamentarne skupine kristjanov Dregger, ki je pred kratkim izjavil, »da se ne bo svet podrl, če do obiska ne pride« in hkrati kritiziral namen vlade, da sprejme Honeckerja s častmi, ki so jih po navadi deležni tuji državniki. Seveda so tudi mlačne reakcije Kohla na Dreggerjeve izjave, nadaljuje Vogel, vplivale na odločitev Honeckerja. Pri vsem tem pa ostaja odprto vprašanje, če ima Kohl dovolj moči, da bi nadaljeval mednemško politiko, ki sta jo začrtala Brandt in Schmidt. Le na razvijanju mednemških odnosov pa sloni možno sodelovanje med vladnimi strankami in opozicijo, je zaključil Vogel.

Ob negativnih učinkih na inflacijo in zaposlitev

Val ostrih kritik in protestov proti povišanju eskomptne mere

RIM — Nepričakovana odločitev demokristjanskega zakladnega ministra Gorie, ki je preteklo noč dvignil eskomptno mero od 15,50 na 16,50 odstotka, je presenčila gospodarske in politične kroge, vključno z njegovimi kolegi v vladi, in izzvala val v bistvu negativnih reakcij in protestov. Ni namreč nobenega dvoma, da bodo vse banke (nekateri so to že storile včeraj) ustrezno povišale obresti, podražitev denarja bo odvrčala podjetnike od novih naložb, s tem se bo zaustavila skromna oživitve proizvodnega stroja, zaradi česar se bo tudi povečala brezposelnost.

Zaradi tega je bilo seveda naravno, da so se včeraj prvi oglasili sindikati, ki so nasuli Gorii val kritik in protestov. Iz vrst CGIL pravijo, da »gre za čudno vlado: Gorie se vrača k restriktivnim manevrom, medtem ko nam De Michelis govori o ekspanziji gospodarstva in centralnosti zaposlovanja« in zaključujejo, da prevladuje nesprejemljiva gospodarska strategija, ki spet odpira spopad s sindikalnim gibanjem. Toda tudi pri CISL in UIL obtožujejo vlado protislovnosti in podpiranja bančnih spekulacij.

Goria je včeraj na tiskovni konferenci zagovarjal svoj sklep in ga opravičeval s preveliko rastjo kredita v razmerju z gospodarsko rastjo. Obenem je poudarjal svojo izključno pristojnost za sprejemanje odločitev o denarni politiki, zaradi česar je le obvestil predsedni-

ka vlade Craxija, ni se pa posvetoval z drugimi gospodarskimi ministri. Proračunski minister Romita (PSDI) je zato seveda izrazil včeraj »zaučudenje«, minister za industrijo Altissimo (PLI) pa je le stežka prikrival nejevoljo. In napovedal, da bo nastopil za učinkovitejšo akcijo pri zaježitvi inflacije, ki jo je treba izpeljati pri izvoru, torej z zmanjšanjem državnih izdatkov, ne pa s tlačenjem gospodarstva. Zelo ostre so bile reakcije tudi Confindustrie in vseh delodajalskih združenj. Zabeležiti je treba, da je KPI zahtevala nujno sejo proračunske komisije poslanske zbornice.

Dolar čez prag 1.800 lir

RIM — Kar je bilo pričakovati se je tudi zgodilo: po dolgi seriji rekordov je včeraj ameriški dolar predrhl vse ovire in prvič v zgodovini prestopil prag 1.800 lir. Na italijanskih finančnih borzah je ameriška valuta zgodaj popoldne ob zaključku izmenjav kotirala 1.802,50 lire, torej 4,75 lire več kot dan prej, ko je bila zabeležila zadnji rekord, svoj nezadržni vzpon pa je nadaljevala tudi popoldne v drugih državah, saj so sinoči v New Yorku prodajali dolar po 1.807 do 1.808 lir, v Londonu pa po 1.806 do 1.807 lir.

Protest proti Pinochetu v znamenju hude represije

SANTIAGO DE CHILE — Čilsko ljudstvo se je še enkrat izreklo proti vojaškemu režimu generala Pinocheta in se je z navdušenjem odzvalo pozivu političnih in sindikalnih opozicijskih sil in se udeležilo prvega od dveh protestnih dni. Oblasti so odgovorile s kruto represijo na miroljubno, istočasno pa odločno, manifestacijo javnosti proti politiki, ki jo vodi režim.

Z včerajšnjim protestom je čilsko ljudstvo hotelo doseči institucionalni preobrat, istočasno pa izraziti svoje nasprotovanje korupciji, naraščajoči brezposelnosti, bedi in kršenju človekovih pravic ter nasilnemu nastopu policije.

Obvisti trdijo, da so manifestacije protizakonite in da jih je torej treba zatreti, ker so po Pinochetovem mnenju, vsi tisti, ki protestirajo orodje ali agenti sovjetskega komunizma. Zato je nekdo začel govoriti o pripravi tujih sil, ki naj bi jih podpirali Moskva in Havana, ki naj bi bile pripravljene vojaško poseči v Čilu. Te vesti pa so

bile tako očitno absurdne in daleč od resnice, da je celo uradni predstavnik vlade bil prisiljen demantirati glasove o domnevnem vdoru tujih sil v Čile.

V Čilu upajo, da v sedanjih protestnih dnevih ne bo nasilja in žrtve, kot se je dogajalo doslej. Za sedaj je obratun kar zadovoljiv: prišlo je do omejenih spopadov med policijo in študenti pri pedagoški fakulteti v Santiagu, kjer je en študent bil ranjen, deset pa je policija aretirala. V glavnem mestu je prišlo do ducata dinamitnih atentatov v predmestjih, kjer so tudi zažgali pet avtobusov in zasebno vozilo. Na področju javnih prevozov je bila dejavnost dokaj okrnjena, več trgovin pa je bilo zaprtih. Policija je okrepila nadzorstvo v predmestjih. Sedaj upajo, da se položaj ne poslabša v nočnih urah, kot se je zgodilo v prejšnjih protestnih dnevih. Doslej je umrlo v takšnih protestnih dnevih približno sto ljudi, zato je bojazen bolj kot upravičena.

Posojilo 500 milijonov dolarjev za obnovo potresnega področja

RIM — Zakladni minister Gorie je včeraj, skupaj s predstavniki vseh 40 tujih bank mednarodnega konzorcija pod vodstvom Bank of Amerika, podpisal dokončno pogodbo o najetju posojila 500 milijonov dolarjev (900 milijard lir), ki jih bo italijanska vlada uporabila za naložbe pri obnovi področij na jugu države, ki jih je leta 1980 prizadel potres in za Pozzuoli. Gorie je v priložnostnem govoru poudaril, da je bilo posojilo sklenjeno z najboljšimi pogoji, kar jih mednarodne banke postavljajo industrijsko razvitem državam, kar naj bi pričalo o zaupanju v Italijo, po drugi strani pa omogočalo najemanje ugodnejših posojil tudi italijanskih podjetjem, tako državnim kot zasebnim.

Potrebno bo preveriti veljavnost sporazuma o gradnji hitrih cest

NA 4. STRANI

Zakaj samo italijanski napisi?

Tržaška občinska uprava je v teh dneh postavila na Krasu cestne table samo v italijanski in s tem sklepom spet izvedla grobo diskriminacijo na račun Slovencev

NA 5. STRANI

Minister Spadolini na obisku v Veliki Britaniji

LONDON — Italijanski obrambni minister Giovanni Spadolini je prisel včeraj zjutraj v Veliko Britanijo, kjer si bo ogledal mednarodni letalski salon v Farnboroughu. Ob tej priložnosti se je sestal z britanskim obrambnim ministrom Heseltinom. Govor je bil o aktualnih političnih problemih s posebnim poudarkom na vprašanjih, ki zadevajo območje Sredozemlja. V teku pogovorov sta Spadolini in Heseltine govorila tudi o dvostranskih odnosih ter ugotovila, da se slednji zadovoljivo razvijajo in da trenutno ni nerešenih problemov med Italijo in Veliko Britanijo.

Spadolini bi se med svojim bivanjem v Veliki Britaniji moral sestati tudi s predsednico vlade Margaret Thatcherjevo, zvečer je bil gost cabriške univerze.

DAVORIN DĚVETAK

Dolomiten tiskali v Innsbrucku

BOCEN — Zaradi okvare rotacije ponedeljska številka časnika Dolomiten, ki se tiska v nemškem jeziku, ni izšla. Ker je bila nevarnost, da časnik tudi v tork ne bo izšel, je založniška hiša sklenila pogodbo z neko tiskarno v Innsbrucku, kjer so tiskali celotno torkovo naklado, jo s tovornjakom prepeljali v Italijo in jo redno razposlali po območju, kjer živi nemško govoreča manjšina. Lastnik časnika Mihael Ebner, ki je tudi rimski poslanec, je izjavil, da bodo danes Dolomiten ponovno tiskali v svoji (popravljeni) tiskarni v Bocnu.

Ob tem samo še kratek dodatek o tem, kako deluje dvojezičnost na Južnem Tirolskem. Ko smo zavrteli (pred dnevi zamenjano) telefonsko številko redakcije, nam je centrala SIP v italijanski in nemščini sporočila njeno novo telefonsko številko.

VIDEM — Ob otvoritvi obnovljene-ga nočnega lokala v Buttriu so predvečernjim predstavili almanah »Il Guardafogo 1983«, ki ga je pripravila videmska sekcija Državne zveze italijanskih kronistov (UNCI).

Prodor furlanske tehnologije v svet Čistilne naprave DANECO za Daljni vzhod

VIDEM — Vedno več furlanskih industrij se uveljavlja na svetovnem tržišču. Uspešne so industrije elektronskih aparatov in strojaren usnja, v zadnjem času pa se je uveljavila tudi družba DANECO, ki se je specializirala v izdelavi čistilnih naprav. Prve so s svojo ponudbo prodrle v Sovjetsko zvezo, DANECO pa je posle sklenila na Daljnem vzhodu.

Preden ji je uspel takšen prodor na tuje, je DANECO svoje načrte in naprave za varstvo narave plasiral na domačem tržišču in zlasti v Furlaniji. Med drugim je projektiral in zgradil čistilno napravo za odplake v občini Špeter Slovenov. Njegovi strokovnjaki so za to občino, za stanovanjska naselja in za industrijsko cono, zgradili čistilno napravo na osnovi prostega padca odplak in s tem prihranili občini velike denarje za električni pogon strojev.

Po tem uvodu preidimo k zadnjemu poslu delniške družbe DANECO, v kateri ima, kot se ve, pglavitni delež znani kovinarski obrat Danieli iz Buttria. Njegova vrednost, skupno gre za tri čistilne naprave, znaša 5,3 milijarde dolarjev.

Za podjetje National Iron Steel Mills v Singapuru je furlanski obrat v hudi mednarodni konkurenci dobil naročilo čistilnice dimov v jeklarni. Njegovi filtri bodo morali prečistiti 660 tisoč kubičnih metrov dimov na uro. Čistilna naprava v NISM ne bo prečiščevala samo dima, ki bo prihajal neposredno iz visokih peči, ampak bo po sistemu know-how dvakrat prečistila isti dim.

Podobno čistilno napravo za dim bo DANECO namestil tudi na razširjeni pekarni na električni pogon ASM v kraju Kuala Lumpur na Maleziji. Ta naprava bo veljala pol milijarde lir.

Kot tretji posel si je DANECO zagotovil izgradnjo za predelavo mestnih odpadkov v Monseliceju pri Padovi v vrednosti 2,3 milijarde lir. Skozi stroje bo šlo na dan 120 tisoč ton odpadkov, iz katerih bodo pridobivali umetno gnojilo in proizvedli tudi kurjavo za okoli 4 do 4.500 kalorijami. Postrojenje v Monseliceju bo nared konec prihodnjega leta.

Smrt zaradi osjega pika

VIDEM — Težko si je predstavljati, da kdo lahko umre zaradi pika ose, toda tudi to se dogaja, čeprav so takšni primeri zelo redki.

Pred nekaj dnevi je življenje izgubil zaradi napada os 58-letni Ugo Morassi iz Cerciventa. Medtem ko je nabiral drva, je po naključju naletel na gnezdo os, ki so ga hudo najadale. V nekaj minutah je umrl in obležal na obrežju reke Brut, v katero je hotel skočiti. Mimoidoči in kasneje zdravnik so mu zamažali pomagati. Morassi je umrl zaradi srčne kapi. Po pričevanjih domačinov so se letos ose precej raz-

pasle in so neverjetno napadalne. Ose so namreč napadle več oseb, a brez hujših posledic.

Podoben tragičen dogodek gre zabeležiti tudi blizu Brescie, kjer je 28-letni Adriano Gerardini umrl zaradi pika ose v roko, medtem ko je z očetom delal na polju. Nič mu ni pomagalo zdravljenje v glavni bolnici v Brescii, kamor so ga peljali takoj po nesreči. V obeh primerih zdravniki razlagajo, da pik ose lahko povzroči prevelik razvoj protiteles, ki jim sledijo težave pri dihanju, razširitev ožilja in nato smrt zaradi srčne kapi.

Protest kardiologa Pagana

VIDEM — Približno 40 oseb je v Vidmu podpisalo dokument, v katerem izraža solidarnost videmskemu kardiologu Silvanu Paganu, ki se že dve leti bori za »kakovostno zdravniško službo« in ki je v znak protesta že 10 dni prostovoljno priklenjen pred videmskim sodiščem.

Vsi podpisniki, je izjavil Pagano, podpirajo moj boj in soglašajo z mano, da v današnjih razmerah v Italiji ni mogoče zagotoviti bolnikom prave in resne zdravstvene službe. Pagano dodaja tudi, da ima precej so-mišljenikov tudi v vrstah zdravnikov, ki podpirajo njegove predloge in v prvi vrsti omejen vpis na medicinske fakultete, toda se nečijo izpostavljati. Po njegovem mnenju lahko obrodi sadove samo takšna oblika protesta.

Medtem ko je videmskemu kardiologu izrazila svojo solidarnost tudi rimska Zveza za zaščito upokoencev, je Pagano poudaril, da se ne želi sestati s predsednikom Pertinijem, ker pričakuje odgovor na svoje zahteve od dežele F-JK.

Sončne in senčne strani ukinitve prometa v Piranu

Zaradi pregretih avtomobilov je bil zrak na Tartinijevem trgu za 6 stopinj toplejši

PIRAN — Poletno, preizkusno ureditev prometa v Piranu, ljudje različno ocenjujejo. Tokrat nas je zanimalo, kakšne izkušnje so ob zapori prometa v starem jedru piranski miličniki. Povprašali smo komandirja postaje Milice Portorož Mitjo Vogriča, ki nam je takoj na začetku lahko ocenil: »Kljub nekaterim pomanjkljivostim (zaradi hitrice pri pripravi zapore) je ureditev prometa prinesla več dobrega kot slabega.

»Zdaj se je izkazalo, da parkirišče ni bilo niti en sam dan povsem zasedeno, računajoč tudi ne-asfaltirani del. Prej je bilo poleti vsak dan kakih 800 avtomobilov v prekršku. Mi smo jih čez vse leto kaznovali »le« 1500. Letos smo število prekrškov zmanjšali na minimum. Narobe parkirajo vozniki še pri piranski avtobusni postaji, pri osnovni šoli, pri bolnišnici... Toda pri bolnišnici bi lahko povsem zaprli ulico, ki pelje na njihovo dvorišče in imeli dvorišče samo za svoje potrebe. Tega niso storili... Tudi gostinci govorijo, da so izgubili precej zaslužka, ker v Piran da ne prihajajo tisti gostje, ki so prihajali na ribe in rake. Toda kaj so ti gostinci naredili, da bi goste kljub zapori privabili? Vprego v Piran so si izmislili drugi in zdaj ima »taxi« s konjsko vprego polne roke dela...

Na postaji milice smo izračunali — pravi Vogrič — da je bilo lani med 12. julijem in 20. avgustom 27 primerov kršenja javnega reda in miru, letos jih je bilo v istem obdobju le devet. V istem času je bilo lani 22 kaznivih dejanj, letos le 13 (v glavnem majhne tatvine). Še teden

dni pred zaporo mesta je skupina vlomilcev na veliko vlamljala v avtomobile — zabeležili smo deset vlomov v eni sami noči... Piran je zdaj postal mirnejše in varnejše mesto. Za to imajo tudi svoje razlage — storilec na primer ne more kar tako iz mesta, mora mimo zapore, mesto je zdaj laže nadzirati in v njem laže intervenirati. Gasilci so poleti dvakrat gasili. Posebno v drugem primeru se je izkazalo, da so bili lahko izredno hitri (na račun praznih ulic), pri ognju pa lahko že vsaka minuta veliko pomeni. V tem primeru so torej pravočasno zaustavili širjenje ognja... Povsod v občini je bilo poleti veliko vlomov v avtomobile; na parkirišču pred Piranom (odkar

je varstvo) le en sam. To pa je zanemarljivo malo. Pa še en podatek — ko so merili temperaturo zraka na Tartinijevem trgu v času avtomobilske gneče, je bila ta temperatura za šest stopinj višja, kot dan kasneje, ko so trg spraznili. Pregreta pločevina je še kako dodatno grela okolje.

Ocenjujemo, da je letos več gostov prišlo v staro mesto, vendar se zaradi manj avtomobilov to ne pozna toliko. Lažje delo imajo tudi komunalci, ki veliko hitreje očistijo trge in ulice, prej so jih stalno ovirali avtomobili. Piran je torej čistejši. Veseli so vsi, ki sem dostavljajo kruh, meso, zelenjavo, zdaj to lepo teče (od tega imajo korist trgovci), prej pa so oskrbovalci že grozili, da v Piran ne bodo več vozili. Kar se tiče parkirnine, menim, da bi jo lahko znižali, ali za domačine povsem odpravili in za stroške uporabili raje turistično takso. Na parkirišču pa bi morali urediti tudi kolesarnico, ki bi lastnikom avtomobilov omogočala spravilo koles ter povezavo med mestom in parkiriščem. Prihodnje leto bo nujno moral voziti vlakec (ali pa dva), ugotoviti bo potrebno še zid ob obali in asfaltirati preostali del parkirišč. Tudi avtobusno postajo bi lahko preselili iz Pirana. Končna postaja bi lahko bila v Luciji, sem pa bi vozili le lokalci ali vlakec. Prav tako bi morali čimprej priti do dolgoročneje urbanistične zasnove ureditve Pirana, ki jo pripravljajo pri piranskem komunalnem podjetju. Menim, da bi glede na vse te pozitivne posledice morali prihodnje leto Piran zapreti še pred prvim majem.

B. Š.

Dan F-JK v Zagrebu

TRST — Dežela Furlanija - Julijska krajina bo s svojim paviljonom navzoča na mednarodnem zagrebškem velesejmu, ki bo trajal od 11. do 19. septembra. V njem bodo razstavila svoje izdelke podjetja, ki proizvajajo za jugoslovanski trg zanimivo industrijsko blago in bo njihove primerke na sejmu mogoče videti in njihov opis prebrati v katalogih.

Na sejmu bo tudi dan posvečen Deželi F-JK. Ta dan bo 13. septembra; takrat se bodo sestali predstavniki naših in hrvaških industrij in se pogovarjali o možnih oblikah sodelovanja.

Oktoberfest je v septembru

Kadar pivo teče v potokih

Poletje je pri kraju in pred vrati je že september, mesec, ki nam nanj, da je zabave konec, da bo treba spet v šolo in na delo. Septembra pa se začne v glavnem mestu Bavarske, Muenchnu, tradicionalni praznik piva »Oktoberfest«, ki privabi tako mlade kakor stare, domačine in tujce, da se razveselijo ob MaB (1 liter) dobrega piva.

Tudi med zamejsko mladino je prešlo v navado, da v družbi prijateljev odhaja v Muenchen, da se na lastne oči prepriča, če je res tako zanimivo, kakor so slišali. Navadno je Oktoberfest za vsakogar veliko in nepozabno doživetje in to je veljalo tudi zame. Theresienwiese je ogromen travnik, kamor postavijo posamezne pivovarne (in teh ni malo, saj je Muenchen svetovno znano mesto ravno po pivu), svoje šotore, pridružijo se vrtiljaki, ki so v veselje tako malim kot odraslim, stojnice in podobno. Ko se pripelješ do travnika in se prerivaš skozi pisano množico, si verjetno najprej zaželiš v šotor s pivom, kjer igra ansambel. Izbira je velika, znamke piva različne, a povsod vlada veliko veselje in kamor se obrneš, naletiš le na vedre obraze.

Ko je pijače dovolj, je čudovito, če se sprehodiš med šotori, stojnicami in ogromnimi vrtiljaki, kolikor se seveda da, saj te tok ljudi vleče od enega konca do drugega. Pred vsakim šotorom stoji s sodi piva natovorjen voz, ob katerem so upreženi štirje konji. Kot tradicija zahteva, pripeljejo iz pivovarn pivo tako, kot so to počeli pred sto leti, ko ni še bilo tovornjakov, V nošo oblečeni Bavarec vodi konje na vajehtih skozi mesto in ljudje z zanimanjem sledijo bogato okrašenim vozom vse do travnika, kjer gori na tisoče luči, da imaš občutek, kot da traja dan celo noč. Stojnice so okrašene z medenimi srci, ki so včasih tako velika, da jih komaj neseš, ali pa z raznimi spominčki, ki jih turisti tako radi kupujemo prijateljem, da jih opozorimo, kjer smo bili.

Na Oktoberfest se odpravlja vsako leto več mladine, ki je vse pogostoma neorganizirana in ima v vlemestu zaradi tega velike probleme. Kot napotek naj povem, da je nujno, da imaš že mnogo prej pripravljeno prenočišče, ker so muenchenski hoteli, penzioni in hosteli že mesec prej popolnoma zasedeni.

Za tistega pa, ki se bo odločil za Oktoberfest: Ein Prosit der Gemuetlichkeit!

Maja

Zaščita porekla montaškega sira

BENETKE — Pridelovalci montaškega sira pričakujejo, da jim bo pristojni urad najkasneje v treh mesecih (takšno zagotovilo so namreč prejeli) priznal zaščiten poreklo tega v naši deželi in v Venetu najbolj znane-ga planinskega sira. Deželi Veneto in F-JK sta namreč že 1982. leta predstavili zahtevo po takšni zaščiti in vlada naj bi jo v najkrajšem času tudi priznala z drekretom v Uradnem listu.

To vest je objavila ustanova za razvoj kmetijstva (ESA) v Venetu, ki je med drugim sporočila, da se je več zasebnih in zadružnih sirarn opredelilo za ustanovitev takšnega konzorcija, ki bo skrbel za kakovost in poreklo montaškega sira in ga propagiral med potrošniki na ožjem in širšem tržišču.

Postopek za zaščito porekla tega sira se je zataknil zaradi priziva neke sirarne v okolici Padove na vsedr-žavni odbor za zaščito porekla italijanskih sirov. Ta sirarna je namreč nasprotovala razmejitvi prostora, kjer se izdeluje montaški sir. Ta prostor namreč obsega poleg Furlanije - Julijske krajine še nekatere pokrajine v deželi Veneto in torej zajema tudi del območja Padove, vse do levega brega reke Brenta, kjer je konkurenčna sirarna.

Deželni center

za rakasta obolenja v Avianu

AVIANO — V Avianu je začel delovati center za rakasta obolenja, ki naj bi postal — na osnovi deželnega načrta iz leta 1981 — znanstveno središče za zdravljenje in raziskovanje rakastih obolenj v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Aviansko onkološko središče, ki bo moralo usmeriti svoje delovanje predvsem na področje preventivne in diagnoze, bo služilo tudi kot model in oporna točka za ostale deželne bolnice.

V njem bodo istočasno lahko zdravili le 90 bolnikov, in sicer na kirurškem in medicinskem oddelku. V sklopu centra bodo ambulanta, znanstveni, raziskovalni ter informativni oddelki.

V novi in zelo sodobno opremljeni bolnici zaenkrat delujejo le ambulantna, medicinski oddelki in »day hospital«, oziroma oblika zdravljenja in bivanja v bolnici le čez dan. Ko pa bodo vsi oddelki začeli delovati s polno paro, bodo v avianskem središču zaposlili skupno 300 oseb, večina katerih je bila zaposlena v bolnici v Avianu, ki so jo z odlokom deželnega odbora in v okviru racionalizacije in preureditve zdravstvene službe v deželi F-JK pred kratkim zaprli.

GRADEŽ — Od 8. do 10. septembra bo v Gradežu vsedržavni kongres v sposobnosti ročnega ustvarjanja, ki ga organizira založniška hiša »Ročnost« iz Trevisa. Udeleženci kongresa bodo risali na majice, izdelovali maske in podobno.

Zaradi številnih neizpolnjenih obvez

Treba je preveriti okvirni sporazum o gradnji nove avtoceste v pokrajini

Gradnja nove avtoceste v tržaški pokrajini, ki bo povezovala avtocesto Benetke - Trst z mejnimi prehodi in 7. pomol tržaškega pristanišča z državno cesto 202, se v glavnem nadaljuje po predvidenih načrtih. Dela so v teku na številnih odsekih, na ostalih pa pristojna gradbena podjetja izpolnjujejo rane obveznosti, ki so potrebne pred začetkom del.

Tako bo gradbeno podjetje Mondelli iz Milana ugotovilo stanje zemljišč na 2. odseku povezave med 7. pomolom in državno cesto 202, ki gre od Valmaure do Lakotiča in Tovarne velikih motorjev. To bo opravljalo okrog 20. septembra in v ta namen so zainteresirani že prejeli ustrezna obvestila (samo v italijanski!). Naj k temu ponovimo, da z ugotovitvijo stanja posameznih zemljišč, preidejo le-ta v posest podjetja in lastniki izgubijo vsakršno pravico.

To je v sedanjem trenutku še toliko slabše za prizadete lastnike, ker je vprašanje izplačevanja odškodnin še vedno odprto, potem ko je ustavno sodišče z razsodbo že pred več kot letom dni razveljavilo normativ glede določanja odškodnin in predujmov na dokončne odškodnine za razlašeno zemljo. Lastniki zato nimajo garancij ne glede višine odškodnine in niti glede roka, v katerem jim bo le-ta izplačana. Prav v dolinski občini obstaja več primerov, ko lastniki še niso prejeli nobenega predujma za zemljo, ki jim jo je gradbeno podjetje že pred časom razlasi.

Poleg tega ni znano, kako se bodo stvari razvile.

Pomanjkanje zakona ne more biti opravičilo za javne ustanove in gradbena podjetja, ki so neposredno odgovorne za načrt hitrih cestnih povezav v tržaški pokrajini, da ne zajamčijo v zadostni meri, oziroma sploh ne zajamčijo odškodninskih pravic posameznikov v pričakovanju na nov normativ in se ne potrudijo, da bi učinkovito prispevale k reševanju še odprtih problemov. Številne točke okvirnega sporazuma, ki so ga pred več kot dvajsetimi meseci podpisale družba ANAS, gradbena podjetja, deželna uprava, občine, KGS in sindikalne organizacije, da bi se dela v splošni koristi odvijala brez zapletov, so ostale le na papirju, medtem ko je bila prizadetim lastnikom že razlašena po načrtih predvidena zemlja.

Kljub temu, da se je okvirni sporazum v marsičem skliceval na sedaj neustavni normativ, ohranja vsekakor določeno vrednost in predstavlja še vedno močno politično obvezo za vse zainteresirane komponente. Zato se v sedanjih okoliščinah še toliko bolj čuti potreba po preverjanju omenjenega sporazuma, predvsem z družbo ANAS in deželno upravo; na omenjenem preverjanju je treba razbliniti sum, ki se utrjuje med prizadetimi, da omenjeni ustanovi očitno računata na popustljivost posameznih lastnikov ali upravičencev, oziroma njihovih organizacij in javnih uprav, ki podpirajo interese in zahteve razlašencev in naše narodnostne skupnosti nasploh. Preveriti je torej treba veljavnost sporazuma in po proučitvi sedanjega stanja po možnosti dodati nova določila, ki naj bi ščitila zanemarjene interese razlašencev.

Zaradi napadov na dvojezično šolstvo

Poziv udeležencev Drage 84 v obrambo Slovencev v Avstriji

Na Dragi 84, ki je bila v prejšnjih dneh v parku Finžgarjevega doma na Opčinah, so odobrili izjavo o položaju na Koroškem, ki so jo poslali vsem državam soprodpisnicam avstrijske državne pogodbe. Izjava se glasi:

»Slovenski izobraženci iz Slovenije, Avstrije, Italije in zdomstva, zbrani na študijskih dnevih DRAGA 84 na Opčinah pri Trstu, so med razpravo o položaju slovenskega naroda ugotovili, da je »Kaerntner Heimatdienst« izsilil ljudsko izjasnjevanje o tem, da se še nadalje skrči sistem dvojezičnega šolstva na avstrijskem Koroškem. Trditve KHD o nekakšnem nasilju nad nemškimi otroki so toliko bolj absurde, ker sistem dvojezičnega šolstva na avstrijskem Koroškem zajema samo k dvojezičnemu pouku prijavljene otroke. Predvsem pa je kampanija KHD v grobem nasprotju z določili avstrijske državne pogodbe, ki na dvojezičnem ozemlju Koroške zagotavlja obstoj že pred podpisom avstrijske državne pogodbe obstoječih dvojezičnih šol.

Udeleženci zborovanja v DRAGI opozarjajo podpisnice avstrijske državne pogodbe na njihovo pogodbeno dolžnost, da kot sogaranti suverenosti Republike Avstrije in tako tudi

pravice tamkajšnje slovenske skupnosti uveljavijo svoje pristojnosti pri uresničevanju določil avstrijske državne pogodbe.

Pismo podobne vsebine so udeleženci Drage poslali tudi zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu, ki ga sprašujejo, kaj namera-va ukreniti za zaščito Slovencev v Avstriji proti nameri nacionalističnih krogov na avstrijskem Koroškem, da bi izkoristili gospodarske težave v Jugoslaviji za dokončen obračun s slovensko manjšino. Udeleženci Drage v pismu tudi menijo, da bi moral biti kakršenkoli ukrep Jugoslavije na osnovi avstrijske državne pogodbe usklajen s predstavniki obeh centralnih organizacij slovenske manjšine

Priznanje kritiku Milku Bambiču

Sindikata likovnih delavcev UIL je skupaj s tržaškim Umetniškim združenjem dežele podelil slovenskemu likovnemu kritiku in slikarju Milku Bambiču veliko srebrno odličje s podpisli slikarjev za njegovo petindvajsetletno nepristransko ocenjevanje dela tržaških likovnih ustvarjalcev v slovenskih občinah.

V programu tudi posvet o varstvu Jadrana

NA VELESEJMU KMALU II. RAZSTAVA O MORJU

Velesejska ustanova se pripravlja na drugo izvedbo Razstave o morju, ki se bo začela 25. in končala 30. septembra. Posvečena bo raznovrstnim vprašanjem, ki so povezana po eni strani s iskanjem naftnih nahajališč na dnu Jadrana, po drugi strani pa z varstvom tega morja pred petrolejskim onesnaževanjem.

Prireditelji zatrjujejo, da bo šlo za razstavo na visoki ravni specializacije in pripominjajo, da bo to tudi prva takšna prireditve, na kateri bo posebej govor o vrtnanju za nafto v gornjem delu Jadranskega morja. Tehnični, strateški pa tudi trgovski pomen prireditve, menijo, je že v dejstvu, da se je udeležita AGIP (ki bi rad v Trstu imel bazo za iskanje petroleja na jadranskem dnu) in milansko podjetje Micopera (kot eno največjih podjetij za podmorska dela si je nedavno zagotovilo naročilo za ureditev podmorskega vodovoda pred Trstom).

Zaradi izrecno strokovne narave razstave in obrobni prireditve bo širši javnosti sejmische pri Montebe-lu odprto samo v soboto, 29. in nedeljo, 30. septembra, ko si bodo ljudje vsekakor lahko ogledali tudi vrsto dokumentarcev znanstveno - didaktičnega značaja in siceršnje strokovno gradivo. V dneh 25., 26., 27. in 28. septembra pa bodo vrata razstavišča odprta le za gospodarstvenike, izvedence, šolske skupine in seveda udeležence dveh študijskih zasedanj, ki bosta idealno zaokrožila razstavo. V torek, 25. septembra, bo na spo-

redu zasedanje o vrednotenju naftnega bogastva pod Jadrano, pri katerem bo sodelovala tudi tržaška univerza. Govor bo o dosedanjih izkustvih in novih tehnologijah za izkoriščanje morja ter o sodobnih težnjah v energetski politiki, kakor tudi o zaščiti morja (med drugim vpriči naj-novejših zakonskih določil o preprečevanju onesnaževanja morja z nafto in ustreznem sodelovanju na mednarodni ravni).

Vzgojiteljica se je skobacala skozi obroče...

Po opravljenem hospitacijskem nastopu iz telesne vzgoje na prostem smo zaprosili vzgojiteljico markovškega vrtca Elizabeto Kržišnik za krajši pogovor o pomenu telesne vzgoje v otroškem vrtcu. Še zadihana in potna po vajah z otroki je rada ugodila vabilu.

Koliko časa posvetite telesni vzgoji v vašem vrtcu?

»Veliko, zelo veliko. Še pred malico imamo jutranja razgibavanja, po malici pa je telovadna vaja obvezna. Tudi med usmerjenimi zaposlitvami (na primer po pripovedovanju pravljice) imamo gibalne minute. To so ne-kakšne aerobične vaje. Take vaje služijo predvsem, da se otroci umirijo.«

Katero drugo dejavnost imate na področju telesne vzgoje?

»Tu so še razni sprehoji, izleti, igre na prostem. Pri nas otroci tekmujejo za športne značke. V tem sklopu tekmujejo v vodenju in metu žoge, v kotkanju, v smučanju, v plavanju (otroke skušamo čimprej naučiti plavanja, v zimskih mesecih se poslužujemo bazena v Zusteri),

nam razčlenile posamezne nastope. Priprave hospitacijskih nastopov takoj ob začetku novega šolskega leta (na Markovcu se je začel pouk, takoj imenovano uvajalno obdobje, v ponedeljek) je zahtevala od domačih vzgojiteljic mnogo napora, kljub temu pa so s svojo strokovnostjo in po-zrtvovalnostjo nudile gostom iz zamejstva širok pregled konkretne dejavnosti v vrtcu.

Tako sta skupini prisostvovali vadeni uri na travniku s tekom in ho-

jo, vajami z obroči in vajami spretnosti, ravnotežja, teka, skoka in ciljanja na poligonu na prostem (otroci so tekli slalom med palicami, preskočili »jarek«, po štirih so premagali obroče, dvignili s peskom obtežene vrečke nad glavo, hodili po ozki poti in nazadnje ciljali z mehkim žogami v skatlo). Ob zaključku te ure so morali otroci že z zamaskiranimi očmi poiskati rdečo zastavico. Druga telovadna ura je potekala v večnamenskem prostoru, kjer so se otroci tudi pomerili v poligonu

Po hospitacijah so domače vzgojiteljice analizirale posamezne nastope in seznanile udeležence seminarja s težavami, ki so jih morale pri tem prebroditi. V pogovoru, ki je sledil, so vzgojiteljice iz zamejstva opozorile na razlike dela v vrtcih v Italiji, ki niso tako sodobno opremljeni kot leta 1976 s samoprispevkom zgrajeni vrtci na Markovcu. Pogoji dela so zato težji, pri čemer je treba upoštevati tudi, da morajo naše vzgojiteljice skrbeti istočasno za otroke različnih starosti, medtem ko so otroci, ki obiskujejo vrtce na Markovcu (le-teh je kar 350, torej več kot polovica vseh otrok v slovenskih vrtcih na Tržaškem) porazdeljeni po starostnih skupinah. Da bi se poglabile in izpopolnile svoje znanje so naše vzgojiteljice izrazile željo po pogostejših stikih z vzgojiteljicami iz matične domovine. To je vzgojiteljicam miljskega vrtca lani že uspelo: sedaj bi morali take stike razširiti še na druge vrtce.

nadalje še v kolesarjenju. Vsak otrok ima za to tudi posebno športno knjižico, v katero vzgojitelji zapisujejo njihove uspehe.

Kako izpolnjujete vaše znanje in pripravo?

»Udeležujemo se izpopolnjevalnih seminarjev; tak seminar je bil poleti v Mozirju; udeležile so se ga tudi nekatere vzgojiteljice iz zamejstva. Poleg tega si pri tem pomagamo še s knjigami. Telesna vzgoja za predšolskega otroka je ena od teh.«

Kaj bi svetovali vzgojiteljicam za boljše delo v vrtcu?

»Predvsem, da so dokaj domiselne in ustvarjalne. S tem lahko premagajo tudi težave, ki nastajajo zaradi pomanjkanja primernih pripomočkov. Poleg tega pa je pomembno, da tudi same aktivno sodelujejo pri delu z otroki, pri njihovih igrah.«

Kako se to dela, je vzgojiteljica Kržišnikova najlepše pokazala nekaj minut prej, ko je razložila otrokom igro na poligonu: kar brez težav se je po štirih skobacala skozi progi nastavljene obroče... (šč)

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

V breznu blizu Cola so našli čelado iz halštatskega obdobja

Col

(Drugi del)

Prva gostilna je na Poklonu nastala leta 1825. Danes pa sta tu dve, medtem ko je tretja gostilna ob cesti proti Colu.

Med naravnimi znamenitostmi gre omeniti znani kamen Pri stenah, ki je zdaj obenem spomenik padlim. Na kroglem vrhu je bila manjša prazgodovinska naselbina, ki jo je obdajalo močno obzidje. Jv. od Cola je na ledni Držence globoko vhodno brezno (Grotta dell'Elmo), ki so jo poimenovali leta 1929 po najdbi prazgodovinske enogrebenaste čelade italisko-etruskega tipa iz mlajšega halštatskega obdobja.

Ob stari cesti, ki vodi proti Fermetem je na j. pobočju Medvedjaka Orehova pejša (Grotta dei ciclamini), v kateri so odkrili zajetne arheološke plasti od mezolitika do železne dobe, pod površjem pa tudi antično in srednjeveško keramiko. Pri kopanju v župnijski kleti na Tabru so našli bronasto sulico in več lončenih ostan-kov iz obdobja gradišč. Na stari poti od Cola proti Tabru je nadmalimi vrati pri stopnicah v kamen vklesan stari slovenski napis v bohoričici: v letu 911 je tabor zidan, v l. 1750 je

cerkev drugič delana. V l. 1802 je turen storjen, v l. 1828 pa ta vrata. Priča A. L. (Anton Lazar iz Repna, tedanji župnik in starešina. Originalni napis pa se glasi: U. LETI. 911. JE. TABOR. SIDAN. U. L. 1750. JE. ZERKEV. Z. DELANA. U. L. 1802. JE. TURN. STOR. U. L. 1828. SO. TE. VRATA. SPRIZHA. A. L.).

Na Repentabru je župnikoval od 1877 do 1923 zbiratelj zgodovinskega, narodnopsnega in krajepisnega gradiva Matija Sila in za njim ustanovitelj Primorskega lista Ivan Slavec. Najpogostejši je priimek Guštin.

Brišče

Brišče, na Briščah, briščanski, Briščani, it. Bristie, 1981: 58 prebivalcev. Nadmorska višina 213 m. Sklenjeno naselje na robu bazovsko-nabrežinskega podolja ob občinski cesti, ki povezuje pokrajinski cesti Gabrovce - Praprot ter Prosek - Križ. Mimo Brišče je speljana železniška proga Nabrežina - Opčine. Na sv. sta manjši vzpetini Šemčev in Boštjanov hrib, okrog naselja pa je veliko vrtač, med katerimi so največje Globočak, Dol na Briščah, Nemčev dol ir. Globoka dolina, ter jam, zlasti na severni strani. V Dolu je opušen kamnolom. Posamezne

Znani kamen Pri stenah, ki je zdaj obenem spomenik padlim

njive in travniki so na s. (Podvrt, Ornica, Drenje), sv. (Pekova gmajna, Prjevšna), v. (Boštjanova draga) in j. (Ograda). Pridelek gre le v

lastno uporabo. Samo ena družina prideluje zelenjavo in vino za prodajo. Kraj premor: ok. 10 krav. Z gozdom obrasel svet se začneja na

z. robu Brišče onkraj obdelovalnih površin. V njem prevladujejo hrast, črni gaber, jesen in bor. Borov gozd je v Kriški gmajni in v Prjevšni.

V kraju so trije vodnjaki s kapnico. Od štirih starih hiš sta dve obnovljeni. Ostale so nove. Domačini so zaposleni v Trstu. V bližini je staro gradišče, kjer so zasledili ostanke jamskega leva. Sz. od Brišče se odpira v vrtači ob Pečini na Doleh ali Pečini na Rubijah Moserjeva jama, v kateri so izkopali poleg prazgodovinskih in rimskih ostanlin tri skeletne grobove v vhodni dvorani, ki sodijo v eneolitiki čas.

Med NOB je bil en domačin interniran, dva pa sta padla. Njihova imena so izpričana na spomeniku v Samatorci. Pogostejša priimka sta Briščak in Bogatec.

Vse, ki bi se hoteli oglašiti v zvezi z opisi krajev, ki si bodo tu sledili, toplo vabimo, da svoja dopolnila, kritične pripombe in popravke posredujejo uredništvu Primorskega dnevnika ali SLORI.

Koristna in dobrodošla bo vsakršna pripomba, tudi takšna, ki jo boste morda grede telefonsko sporočili.

Tržaška občinska uprava spet kršila demokratična načela

V tržaški okolici samo italijanske table

Občinski odbor pod vplivom nacionalistov

Tržaška občinska uprava je prejšnji teden postavila po skoraj vseh kraških vaseh med Križem in Bazovico nove cestne table. Tisti, ki je pričakoval in morda na tihem upal, da bo Občina vendarle pokazala spoštovanje do slovenskega prebivalstva in postavila dvojezične napise, je tudi tokrat ostal krepko razočaran. Nove table so povsod samo v italijanščini, celo tam, kjer so bili vse do včeraj tudi slovenski napisi. Poleg vsega smo torej priča tudi zelo zaskrbljujočemu koraku nazaj, ki nima precedensov od prvega levsredinskega občinskega odbora do danes.

Ko je bil demokristijan Richetti drugič izvoljen za župana in so v občinski koalicijo vstopili tudi melonarji, smo napisali, da lebdi nad odborom nacionalistična hipoteza Liste in tudi nekaterih desničarskih krogov same KD. Hipoteza, ki jo nedvoumno izpričuje že sam politični program, ki jasno govori, da je stopnja zaščite slovenske manjšine odvisna od njene številčnosti. Sedaj imamo pred sabo prvi dokaz, da je bila naša takratna bojazen povsem utemeljena in da se odnosi in kompromisi med »železnima partnerjema« (KD in LpT) v občinskem odboru razvijajo in utrjujejo

predvsem na škodo Slovencev.

Tržaški občinski odbor naj ne išče izgovorov za to svoje klavirno početje, kot je to pred časom storil eden izmed odbornikov, ki je dejal, da bo treba za postavitev dvojezičnih tabel počakati na zaščitni zakon. Čemu pa slovenski napisi v okoliških občinah? Odločitev tržaške Občine je samo in izključno politične narave, sad razmerja sil, ki sedijo trenutno v odboru.

Križani, Kontovelci, Bazovci, Openi in vsi, ki imajo to »srečo«, da prebivajo v tržaški občini, se tako lahko spet zahvalijo občinskemu odboru za izkazano odprtost. Enako lahko naredita tudi oba kraška rajonska sveta, ki si od vsega začetka prizadevata za postavitev dvojezičnih tabel na narodnostno mešanih območjih. Skoraj vse (če že ne vse...) njihove prošnje v to smer so doslej ostale brez odgovora. Tudi to je demokracija? (st)

Primerjava med obdobjema januar-avgust 1983 in 1984

ČEZ MEJO TRI MILIJONE

OSEB VEČ KAKOR LANI

V zadnjih mesecih se je osebni promet na mejnih prehodih v tržaški pokrajini precej povečal, in to ne le zaradi poletnih turističnih tokov, ampak tudi spričo pomnožitve jugoslovanskih obiskovalcev po ublažitvi obmejnih omejitev. Tako je v obdobju januar-avgust letos prestopilo mejo dobre tri milijone več oseb kot v prvih osmih mesecih lani, sicer 12 milijonov 691.625 proti 9.287.909.

Levji delež je pri tem odpadel na italijanske državljane, ki jih je bilo 7,5 milijona, od tega 4 milijoni s prepustnico. Drugače so na prvem mestu bili Jugoslovani (1,5 milijona s potnim listom in milijon s prepustnico), katerim so po vrsti sledili Zahodni Nemci (596.000), Avstrijci (229 tisoč), Švicarji (181.000), Francozi (175.000) in Turki (144.000).

Samo v avgustu je prestopilo mejo v obeh smereh 2.986.069 oseb, to je 26,6 od sto več kot avgusta lani. Najbolj je porastel malobimerni promet s prepustnico, sicer za 43,96 od sto, in to predvsem po zaslugi jugoslovanskih državljanov, katerih je bilo 204.960 ali 74,1 od sto več kot v lanskem avgustu. S potnim listom je pa mejo prestopilo 2.080.528 oseb ali 20,34 od sto več (1.728.867).

Največji osebni letni promet smo na tukajšnjih mejnih prehodih zaznamovali leta 1970, ko je v obeh smereh mejo prestopilo nad 67 milijonov ljudi.

V Devinu nagrajevanje pesniškega natečaja

V nedeljo, 9. septembra bodo v Devinu nagradili pesnike, ki so sodelovali na natečaju »Devinski grad« v priredbi tamkajšnjega kulturnega društva »Duinese« in pod pokroviteljstvom devinskega princa in deželne vlade. Nagrajevanje, ki bo na devinskem gradu, bo na sporedu ob 17.30. V kulturnem programu bo nastopil Tržaški mladinski orkester, ki ga vodi Adriano Martinoli. V primeru slabega vremena bo prireditev v devinski šoli. Vstop samo z vabilom.

V soboto na Kolonkovcu začetek »Praznika solate«

Prosvetno društvo Kolonkovec prireja tudi letos že šestič zapored tradicionalni Praznik solate. Na njem se vrtnarji s tega predmetnega predela pomerijo v sajenju solate, na prazniku pa tudi razstavijo najlepšo solato; vsi najboljši prejmejo ustrezne nagrade, ki so jih prispevale razne ustanove in podjetja.

Letošnji praznik se bo začel v soboto popoldne, ko se bodo ob 16. uri vrtnarji pomerili v sajenju solate na njivi Josipa Stopperja v Ul. Antico 13; njihovo delo bo ocenila komisija, ki bo upoštevala hitrost in pa pravilnost sajenja. Po tekmovalju, katerega se vsako leto udeležijo približno

dvajset vrtnarjev, bodo na sedežu društva na Ženjanu 46, odprli kioske, ob 19. uri pa bo na vrsti ples s ansambлом Veseli godci. Naslednjega dne, v nedeljo, bodo kioske odprli ob 15. uri, istočasno bo odprta tudi razstava solate, ki jo bodo ocenjevali sami obiskovalci. Kot na tekmovalju v sajenju, tako bodo tudi trije najboljši na razstavi nagrajeni, predvidene pa so tudi tolažilne nagrade za ostale udeležence. V večernih urah bo ples s ansambлом Taimis, praznik pa se bo zaključil v ponedeljek.

Srečanje ACT-INPS o problemu pokojnin

Člani pokrajinskega sindikalnega zbora delegatov prevozniškega podjetja ACT so se pred dnevi srečali s predsednikom INPS ter skupno proučili nejasnosti v pokrajinskem zavarovanju uslužbencev ACT. Od predstavnika INPS so zahtevali naj posreduje v Rimu, da se problem nekaj tisoč pokojninskih preostankov čimprej reši, saj se njihova pot v Rimu večkrat ustavi tudi za nekaj let.

Obenem bodo delegati ACT zaprosili deželne prevozne sindikalne predstavnike, da do konca septembra skličejo zborovanje vseh uslužbencev, za obravnavo tega perečega vprašanja.

Bili so tuji in morda pod vplivom mamil

SREDI KORZA S PIŠTOLO

USTRAHOVALI MIMOIDOČE

Včeraj popoldne okrog štirih in pol se je na Korzu pripetil dogodek, ki je za Trst bridka novost in toliko bolj zaskrbljujoč, ker se je pač odvil sredi belega dne in v strogem mestnem središču. Maria Grazia Radetti, 40 let, stanujoča na Rebri Stendhal št. 4, je mirno hodila po pločniku, ko jo je obkolila skupina štirih ali petih madaeničev. Eden ji je k sencem pritisnil pištolo, drugi pa so jo grozeče zrlili in izmenjali nekaj besed v tujem jeziku, ki ga na smrt prestrašena ženska ni mogla prepoznati. To je trajalo kakšnih deset sekund, nakar so se lopovi oddaljili, nesrečnica pa je urno pobegnila in telefonsko opozorila letični oddelek kvesture.

Agentom je povedala, da se je med begom obrnila in videla, kako je topla na enak način ustavila še eno mimoidočo osebo, nato pa opisala storilec: bili ča so vsi nizke postave, temnejše polti in črnih las. Policija jih seveda išče, ugibanj okrog dogodka pa je nič koliko. Nekateri menijo, da je šlo za prišleke z Bližnjega vzhoda, drugi, da so morda bili pod vplivom mamil in tako naprej. Pešce so ustahovali v višini blagovnice Beltrame.

Mater našel mrtvo

Spet nov primer smrti osamljene osebe: tokrat gre za 63-letno Arno

V drugi polovici septembra bo v njem natečaj Premio Italia

V prostorih tržaške pomorske postaje je že nared novo kongresno središče

Podjetna miselnost in pridne roke so izpeljale drzno zamisel Tržaške avtonomne pristaniške ustanove (EA PT): v dneh od 17. do 30. septembra bo v prenovljenih prostorih tržaške pomorske postaje potekal letošnji mednarodni natečaj za najboljše radijske in televizijske oddaje, znan pod imenom Premio Italia (nagrada Ita-

lija). Prireditve doživlja letos svojo 36. izvedbo in tudi to pot je pokroviteljstvo nad njo prevzel državni predsednik.

Pobudo za ustanovitev novega kongresnega središča je Tržaška pristaniška ustanova prevzela skupno z družbo RAI in v borih sedmih mesecih sta prvo in drugo nadstropje

velike stavbe, pred katero so se nekoč zasidravale preokceanske ladje, zadobili nov, sodoben, skratka svež videz. Včerajšnje slovesnosti predaje novih prostorov so se udeležili številni predstavniki krajevnega družbenega in političnega življenja. Nekaj priložnostnih pozdravnih in zahvalnih misli so izrazili predsednik EAPT Zanetti, deželni odbornik za finance Rinaldi, tržaški župan Richetti, v imenu RAI pa tajnik organizacijskega odbora natečaja Zorzi. Gostje so si nato v sprevedu ogledali številne prostore novoustanovljenega središča, med katerimi velja omeniti predvsem ogromno konferenčno dvorano, prav uporabni, čeprav še ne dokončno vseljivi, pa so tudi drugi prostori, namenjeni bolj specifičnim storitvam. Sredstva za gradbeno dela oz. nakup opreme je dodelila deželna uprava v znesku 3,5 milijarde lir. Radijski tehniki sedaj nastavljajo še zadnje radio-televizijske povezave in vse kaže, da bo novo kongresno središče čez slaba dva tedna uspešno gostilo to ugledno kulturno prireditve.

Na sliki: predstavniki oblasti in gostje si ogledujejo novo kongresno dvorano.

Ali misli Občina

še zaposliti ljudi?

Socialistični občinski svetovalec Seghene je pred dnevi naslovil na župana Richettija vprašanje ali misli Občina rešiti zaposliti nad tristo novih uslužbencev, ki manjkajo v občinskem organiku. Predstavnik PSI se je navezal na nekatera nedavna stališča občinskega odbora, ki pa so doslej ostala v marsičem nerazčiščena in o katerih bo moral sklepati občinski odbor.

† Zapustil nas je naš dragi mož in svak

Albino Filippi

Pogreb bo danes, 5. septembra, ob 11.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče k Sv. Ani.

Zalujoči: žena Štefanija, sva-kinja Marija in svak Tone z družinama

Trst, Maribor, 5. septembra 1984

KD Lipa izreka iskreno sožalje Mirku Kalcu in družini ob izgubi drage mame.

Tržaški luki grozi paraliza

Tržaškemu pristanišču grozi paraliza zaradi premajhnega števila zaposlenih finančnih stražnikov in funkcionarjev carine. S tem v zvezi je predsednik tržaških špediterjev Marzari včeraj posegel pri vsedravnem ravnanstvu za carine ter opozoril pristojna telesa, da takoj posežejo za rešitev tega problema, ki se vleče že preveč let v precejšnjo škodo tržaškemu pristanišču.

Zaradi neustreznega organika finančnih stražnikov so mnoge ladje in mnogi tovornjaki primorani ostati v Trstu več dni kot je potrebno, kar je že sprožilo proteste s strani nekaterih tujih družb in gospodarskih operaterjev. Predstavnik špediterjev je tudi zaprosil za poseg ministra za finance.

● V ponedeljek, 10. septembra, ob 12. uri bodo v Centru za teoretsko fiziko pri Miramaru počastili spomin preminulega znanstvenika Antonija Marussija. Na slavnosti bo med drugim govoril tudi ravnatelj ustanove in Nobelov nagradjenec Abdus Salam.

● Zaradi gradnje poslopja bo do nadaljnjega prepovedano parkirati na obeh straneh ceste v stranski slepi ulici ob stopnišču Scafa Santa, in sicer na odseku med hišnima števil- kama 106 in 136. Prepoved velja ob delavnikih, od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure.

● Tržaški župan Richetti je sprejel vodstvo novoustanovljenega Združenja Italija - Izrael. Združenje bo začelo čez nekaj dni svojo dejavnost s fotografsko razstavo »Ritratto di Israele«.

Spodbuden začetek delovanja novega KD Vigred v Šempolaju

Naš dnevnik je na kratko poročal o zelo uspehi prireditvi, ki jo je predelki petek organiziral v svoji vasi Šempolaju na novo ustanovljeno društvo »Vigred«, na kateri so z uspehom nastopili člani narodno zabavnega ansambla Taimis, ki se prav te dni mrzlično pripravljajo na tekmovanje podobnih ansamblov iz vse Slovenije v soboto v Ptuj in pa, prav tako med našimi ljudmi priljubljeni čarodej Viki.

Bili smo na prireditvi in skupno z mladimi člani novoustanovljenega društva čakali, kako bo prireditev uspešna, kako se bo nanjo odzvalo domače občinstvo, kako bo torej sam začetek stekel.

Bili smo tudi med prvimi, ki smo prišli na prireditveni prostor in seveda preživljali trenutke pričakovanja — bo, ali ne bo. Pa je vse uspelo, tako, kot morda mladi organizatorji niso niti pričakovali. Ljudi je bilo za poln prireditveni prostor in še več, program je v redu stekel, navdušil navzoče in na koncu so bili zadovoljni vsi — vaščani, prireditelji, nastopajoči in seveda tudi mi.

Tisto uro čakanja, preden se je prireditev začela, pa smo izkoristili, da smo se spoznali s predsednikom novega društva »Vigred« Zoranom Lupincem in njegovo prijazno in gostoljubno družino.

Seveda nas je zanimalo, kako je prišlo do zamisli za ponovno oživitve

kulturne dejavnosti v Šempolaju, ki je bila v prvih povojnih letih zelo bogata, saj se je ta vas lahko ponašala z enim najboljših pevskih zborov.

»Mladi smo si zaželeli«, nam je Zoran dejal, »da zopet nekaj storimo za našo vas, ki je sicer majhna in nima veliko mladih; toda s pomočjo tudi starejših upamo, da nam bo uspelo premagati začetne težave in postaviti bolj trdne temelje temu našemu društvu in mu omogočiti, da bo zaživelo na tistem področju in v obliki, ki bo najboljše in ki bo pritegnila k društveni dejavnosti čim več domačinov.«

Seveda nas je zanimalo, če ima društvo svoje prostore in kje naj bi ta dejavnost potekala.

»Na žalost teh prostorov še nimamo in prav to je morda glavni vzrok, da je kulturna dejavnost v naši vasi vsa ta leta zamrla. Kupili pa smo sedaj staro hišo v vasi, ki bi jo želeli, seveda tudi z našim delom, obnoviti in preurediti v društveni center. Dobra volja pa seveda ne more zadostovati. Nadejamo se, da bomo dobili s strani odgovornih oblasti kakšno denarno pomoč in potem bomo takoj začeli z deli.«

Kaj pa bi lahko med tem delo društva »Vigred«, smo ga vprašali?

»Lahko bi na primer organizirali kak koncert v domači cerkvi, tudi kakšno predavanje bi lahko imeli, pa bolje bi se morali morda poveza-

ti tudi z drugimi društvi, ki delujejo v naši bližini.«

Kaj pa zbora, ne bi bilo mogoče več obnoviti?

»Mislimo, da ne. Danes imajo mladi druge interese in težko bi jih zopet spravili k tej dejavnosti.«

Mama Mirella je vedela povedati, kako je bilo včasih v vasi, ko so imeli še svoj pevski zbor. »Ponosni smo bili nanj. Upamo sedaj, da bo vsaj mladim uspelo to kulturno dejavnost obnoviti. Mi starejši jim bomo radi priskočili na pomoč.«

Vseh ustanovnih članov društva nismo spoznali, ker so bili tisti večer polno zasedeni z organizacijo prireditve. Spoznali pa smo vsaj nekoliko Zorana, ki je študent in študira na tržaški univerzi zgodovino. Povedal nam je, da bo še v tem mesecu opravil diplomski izpit iz roga na tržaškem konservatoriju »Tartini«, da je član ansambla Taimis, kjer igra harmoniko in rog, da igra še pri orkestru v Ronkah itd. Predsednik torej z bogato in vsestransko dejavnostjo, kateremu želimo, kot želimo tudi vsem ostalim članom novega društva »Vigred«, veliko uspehov, predvsem pa želimo njim in vsem vaščanom, ki bodo mladim pomagali, da bi društvo resnično zaživelo in se vključilo v našo kulturno dejavnost, ki je najboljši dokaz, da smo tu, da delamo, ustvarjamo in da hočemo po tej poti tudi nadaljevati. N. L.

Devinsko-nabrežinska sekcija VZPI-ANPI se pripravlja na izlet v Suho krajino

Še en posnetek s partizanskega praznika v Nabrežini: odprtje razstave o uničevalnih taboriščih

Ko smo v soboto in nedeljo prisostvovali partizanskemu prazniku v Nabrežini, smo izvedeli tudi marsikaj novega o delu domače sekcije VZPI-ANPI, kar bo nedvomno zanimalo naše čitatelje.

Tako smo izvedeli, da že poteka v Nabrežini, pri domačinki Lini Kendu vpisovanje za izlet, ki bo 6. oktobra v kraj Veliki Korin v Suhi Krajini, kjer bodo odkrili spomenik 33 padlim brigade »Fratelli Fontanot«, ki se je borila na omenjenem področju Slovenije. Za izlet vlada precejšnje zanimanje, saj so živi še mnogi borci, ki so se v sklopu omenjene edicije borili in ki bodo želeli počastiti s svojo prisotnostjo na svečanosti, spomin padlih soborcev. (Za zainteresirani lahko svojo u-

deležbo javijo tudi na telef. številko 200170).

Če pa že pišete o dejavnosti devinsko-nabrežinske sekcije VZPI-ANPI, so nam rekli, potem pa povejte, da so naši člani opravili lep in uspeh izlet tudi v goriška Brda, kjer so se ustavili pri Peternehih, kjer so nacifašisti maja 1944 zažgali vas in odgnali 24 domačinov ter se oddolžili spominu žrtev. Nato so nadaljevali pot v Kožbano, kjer stoji lep spomenik v spomin tovarišu Srebrniču. Šli so tudi v Gonjače, obiskali Plešivo in Medano, rojstni kraj pesnika Gradnika ter zaključili izlet v veliki vinski kleti v Dobrovem. »Kar 64 nas je bilo na tem izletu in moramo reči, da smo bili vsi zelo zadovoljni.«

včeraj-danes

Danes, SREDA, 5. septembra
SILVIN
Sonce vzide ob 6.31 in zatone ob 19.36
— Dolžina dneva 13.05 — Luna vzide ob 17.38 in zatone ob 1.04.

Jutri, ČETRTEK, 6. septembra
FILIP

Vreme včeraj: temperatura zraka 25 stopinj, zračni tlak 1014,9 mb pada, brezvetrje, vlaga 58-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 23,6 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Sauli, Anna Sole Canaparo, Elisa Dagri, Stefano Florio, Dean Furlan, Martina Maselli, Rita Carini.

UMRLI SO: 76-letni Angelo Vatovec, 80-letna Bianca Fecondo de Früchtenthal, 87-letna Maria Giaconi, 82-letni Mario Mistaro, 61-letni Bruno Perko, 92-letna Lucia Vardabasso vd. Zanon, 76-letna Alma Pitton vd. Sallustio, 90-letna Alma Penso vd. Paludan, 91-letna Sofia Kermec vd. Marchi, 95-letni Albino Filippi, 64-letna Nives Vereton, 69-letna Maria Petrinic vd. Ielenich, 78-letna Antonia Bonaldo por. Pagan.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored 1).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sestjan: tel. 209-197.

ZAHVALA

Pokrajinski odbor VZPI-ANPI se zahvaljuje vsem obiskovalcem našega partizanskega praznika v Nabrežini, vsem prisotnim sekcijam, ter tovarišicam in tovarišem, ki so tako požrtvovalno pomagali pri delu za polni uspeh praznika.

menjalnica

	4. 9. 1984
Ameriški dolar	1.790.—
Kanadski dolar	1.370.—
Švicarski frank	738.—
Danska krona	168.—
Norveška krona	212.—
Švedska krona	211.—
Holandski florint	545.—
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.320.—
Irski sterling	1.890.—
Nemška marka	615.—
Avstrijski šiling	87,25
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grški drahma	15.—
Debeli dinar	9,25
Drobni dinar	9.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA FILIZI 10 - ☎ 01-449

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

vabi na polaganje vencev na grob Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča jutri, 6. septembra, ob 17. uri in na komemoracijo, ki bo v nedeljo, 9. septembra, ob 16. uri pred spomenikom v Bazovici

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Lonjer - Katinara in ŠD Adria priredita 8. in 9. t.m. vaško šagro. Oba večera ples z ansamblom Pomlad. V nedeljo, 9. t.m., ob 17. uri koncert godbe na pihala iz Ricmanj.

Mšani pevski zbor Slavec obvešča pevce, da bo 1. pevška vaja danes, 5. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih. Vabimo nove pevce.

izleti

KD Rovte - Kolonkovec prireja izlet v taborišče Mauthausen, Salzburg in Pliherk 27., 28. in 29. oktobra. Vpisovanje vsako soboto ob 20. ure do 22. ure v društvenih prostorih v Ul. M. Sernio 27 (bivše Campanelle) ali pa po tel. 040/870353.

SKD Barkovlje prireja v nedeljo, 16. septembra avtobusni izlet na Belopeška jezera in Dolino Zaižere. Kosilo in družabnost bo v Domu Mangart. Odhod ob 7. uri izpred barkovljanskega portiča. Vpisovanje v društvenih prostorih ob torkih in četrkih od 17. do 19. ure. Za informacije tel. 040/43819.

Poklicni zavod J. Stefan obvešča diake ob prireditvi 3-dnevnega izleta na Triglav 8., 9. in 10. septembra, da se vrši vpisovanje v tajništvo šole še danes, 5. septembra.

šolske vesti

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek v Trstu obvešča, da je vpisovanje za 5. letnik vsak dan od 10.30 do 12. ure. Rok zapade 8. septembra.

Glasbena matica obvešča, da so popravni izpiti iz teorije in solfeggia v torki, 11. septembra, ob 9. uri na Glasbeni matici, Ul. R. Manna 29.

čestitke

Danes se sreča z Abrahamom MARJO GOMBAČ. Ob tem jubileju mu čestitamo in želimo še na mnoga zdrava leta sestra Dora in brat Silvo z družinami. Danes praznuje 80 let ANTON BRISČAK. Še na mnoga zdrava leta mu želijo vsi njegovi, posebno pa vnukinji Irena in Jasna.

V kratkem se bo začel 32. tečaj za bodoče sodelavce Telefono Amico. Zainteresirani, od 18. do 35. leta starosti, lahko telefonirajo ob vsaki uri na telefonski številki 766666 ali 766667 za nadaljnje informacije.

darovi in prispevki

V spomin nepozabne Ide darujeta Mari in Bogomir 10.000 lir za sklad Dela. V spomin na drago Ido darujejo člani kriške sekcije KPI J. Verginella 180 tisoč lir za komunistični tisk.

V spomin na pok. Oresteja Antoninija darujeta Giovanna Codestabo por. Antonini in Albino z družino 50.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V spomin na prijateljico Ido De Lorenzi por. Bogatec darujejo Mila, Vera, Vandi in Miloš 40.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V spomin na brata Evaldota Antoninija daruje Albino Antonini z družino (Trst) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V spomin na brata Henrika Stefančiča darujejo sestre Lucija, Kristina, Franciška in Angela ter brata Rudolf in Maks 80.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Lumezzane (angolo Terme Brescia) in 20.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V spomin na Ido De Lorenzi darujejo Roža, Viktorija, Liča in Ladi (Kedekovi) 20.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

Branko Sulčić daruje 20.000 lir za VZ PI-ANPI Trst.

ŠOLA ZA KROJENJE IN ŠIVANJE

E. DESCO

Ul. Destriero 11 - Tel. 040/744458
(100 m od Trga Foraggi)

DNEVNI IN VEČERNI TEČAJI
ZACELO SE JE VPISOVANJE

Opozorilo Kmečke zveze dvolastnikom

Kmečka zveza opozarja dvolastnike, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem ozemlju, da pravočasno predložijo ustrezne prošnje. V ta namen naj se javijo v njenih uradih v Ul. Cicerone, 8/b v uradnih urah. Poleg osebnih dokumentov naj s seboj prinesejo še dvolastniško knjižico ter številke parcel na katerih nameravajo sekati, njihovo površino in v kateri katastrski občini se nahajajo ter še količino drvi, ki jih nameravajo sekati. Prošnje bo KZ sprejemala do 10. t.m.

Opozorilo vinogradnikom

Kmečka zveza opozarja vinogradnike, da morajo do 6. septembra prijaviti zaloge vina, ki so jih imeli v kleti do 31. avgusta. Prijave morajo zainteresirani vinogradniki izročiti davčnim uradom občine, v kateri prebivajo. Kršitelji tega ministrskega odloka bodo podvrženi globi od 100.000 do 1.000.000 lir.

Tajništvo Kmečke zveze obvešča člane, da bo prijave izpolnjevalo do 5. septembra in jih nato izročilo pristojnim uradom posameznih občin.

Tajništvo Kmečke zveze

KZE podaljšala rok za vpis v šolo za fiziopatologe

Krajevna zdravstvena enota sporoča, da je preložila datum roka za oddajo prošnje za vpis v prvi letnik šole za tehnike v fiziopatologiji na 11. september. Zainteresirani lahko oddajo prošnje v tajništvo šole na sedežu KZE (Ulica Farnetto 3) vsak dan od 12. ure. KZE nadalje sporoča, da bodo, zaradi velikega števila prošenj, prestopni izpiti v drugi polovici septembra. Točne datume bo KZE sporočila zainteresiranim vsaj 15. dni pred izpiti.

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Franciška 20, skupinska grafična razstava.

V občinski galeriji v Palači Costanzi razstavlja slikar Mauro Reggiani.

V galeriji Loža v Kopru bodo v petek, 7. t.m., odprli razstavo risb slikarja Zmaga Jeraja. Predstavili bodo tudi grafično mapo, ki so jo izdale obalne galerije v ediciji »Artes«.

V občinski galeriji v Trstu - Trg Unità - bo od danes, 5. do 12. t.m. razstavljal slikar Guido Menardi.

mali oglasi

PRODAM prikolico Rolle Europ 36, letnik 1981 v izredno dobrem stanju. Tel. 040/280885 v večernih urah.

PRODAM Volkswagen, letnik 1984 v dobrem stanju. Tel. 040/228390.

PRODAM hišo z dvoriščem in 400 kv. m zazidljivim vrtom v Dolini. Tel. 040/228390.

IŠČEM staro hišo na Krasu z zemljiščem in s hlevom. Tel. 040/829327 ali 763119.

IVANA PERTOT obvešča, da je prevzela trgovino g. Stanka Kosmine v Nabrežini.

OSMICO je odprl v Križu št. 44. Rudi Košuta. Toči belo in črno vino.

MIZAR opravlja razna popravila in obnavlja pohištvo. Tel. 040/228183.

PRODAM zazidljivo zemljišče 1.600 kv. m v Zgoniku. Tel. 040/229250 v večernih urah.

OSMICO je odprl Josip Gruđen iz Samotorce 6/A. Toči belo vino in teran.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosti - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

E.Fermi

Aranžerji
Programaterji
Finančni izvedenci
Uradniško
knjigovodstvo
Stenografija
in strojepisje
Tajništvo
Slikarstvo

TRST - UL. CORONEO 1
TEL. 732042 - 732423

kino

Ariston 21.00 »Streamers«. Režija Robert Altman.
Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.
Fenice 18.00-22.15 »Io Caligola«. P. O'Toole, T. A. Savoy. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nazionale Dvorana št. 1 15.30-22.15 »Le super bocche da...« Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30-22.10 »Incontri porno non stop«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 15.30-22.10 »Alliene«. Grattaciolo 16.30-22.15 »La corsa più pazzia d'America n. 2«. Mignon 16.30-22.15 »Dimensione violenza«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 16.45-22.00 »Voglie insaziabili«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Capitol Danes zaprto. Jutri ob 17.00-22.15 »Bachelor party«. Vittorio Veneto 17.00-22.00 »Halloween III. - Il signore della notte«. Lumiere 17.00-22.00 »Il dittatore dello stato libero di Bananas«. Woody Allen.
Radio 15.30-21.30 »AAA... Offresi - Veronique quella porno diva«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.00-22.00 »Missing (Scomparso)«. Jack Lemmon.

gledališča

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Sejna dvorana I.
VIDEOKLUB Cankarjevega doma vabi svoje člane v Cankarjev dom 11., 18. in 25. septembra ob 19. uri.
Srednja dvorana
V petek, 7. septembra ob 11. uri: Ningyo-Nihon-Fudoki, gostovanje lutkovnega gledališča PUK iz Tokia.
PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 5. t.m., ob 20.30: Bulgakov »Don Kihot«. Gostovanje PDG v Kopru.
V soboto, 8. t.m., ob 20.30: Bulgakov »Don Kihot«. Predstava za red premiera in izven v Kanalu na Soči.
Predvečerje velike dvorane
Od 10. do 14. t.m. od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure: vpisovanje zelenege abonmaja Simfonikov RTV Ljubljana na 1984/85 in zborovskega abonmaja ter za modri abonma II.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

Po ocenah poveljstva prometne policije

Uspela akcija za večjo varnost v prometu med turistično sezono

Prizadevanja in ukrepi ministrstva za notranje zadeve da bi v poletnih mesecih, v juliju in avgustu, zagotovili večjo varnost v prometu, so bila uspešna. V sodelovanju med ministrstvom in področnimi poveljstvi prometne policije, z znatno okrepitevijo osebja na posameznih področjih, z doslednim izvajanjem predpisov glede vožnje industrijskih vozil ob praznikih ter z nekaterimi drugimi ukrepi, je bilo mogoče omejiti število prometnih nesreč, oziroma ga obdržati nekje na poprečni ravni. To so podatki, ki veljajo v državnem merilu, posebej pa še za območje Gorike. Obračun dvomesečne kampanje za večjo varnost je na Goriskem kar se da zadovoljiv. Tako je ocena, ki jo je o varnosti na cestah na Goriskem v juliju in avgustu letos, v primerjavi z enakim obdobjem lani, podal na včerajšnjem srečanju z novinarji, podpolkovnik Giuseppe De Menech, poveljnik prometne policije za Gorisko.

Število prometnih nesreč, ki so jih ugotovile obhodnice prometne policije je ostalo nespremenjeno. Dežurne ekipe so posredovale v 106 slučajih.

Dve nesreči sta bili s smrtnim izidom (lani v istem obdobju 3), umrli sta dve osebi (lani 4). V 67 slučajih so bile ranjene (78), v 37 slučajih pa ugotovljena samo gmotna škoda (25).

Med vzroki nesreč je še zmeraj na prvem mestu neprimerna hitrost, na drugem neupoštevanju prometnih predpisov, veliko nesreč pa se zgodi tudi zaradi neupoštevanja varnostne razdalje.

Prejšnja leta so veliko težkih prometnih nesreč povzročili vozniki tovornjakov in drugih industrijskih vozil. Precej drugačen je obračun letošnje akcije za večjo varnost v prometu med glavno turistično sezono, saj je ob prazničnih dneh veljala prepoved vožnje za tovorna vozila. Ukrep ministrstva se je pokazal kot zelo učinkovit in primeren, ugotavlja podpolkovnik De Menech. Prepoved so šoferji sprva vzeli bolj na lahkó. Tako je bilo med ustavljenimi vozniki na avtocestah prve dni kar okrog 60 odstotkov rešilcev. Očitno so se kmalu spametovali, kajti proti koncu turistične sezone med ustavljenimi tovornjaki skorajda ni bilo takih,

ki ne bi smeli na pot.

Obračun akcije za večjo varnost prometa med glavno turistično sezono je torej na Goriskem pozitiven, kar je po eni strani mogoče pripisati večjim naporom osebja, ki je zato zadolženo, ni mogoče pa niti podcenjevati večjega čuta odgovornosti in zrelosti pri avtomobilistih in nasplošno pri vseh udeležencih v prometu. Poleg zgoraj omenjenih ugotovitev velja opozoriti še na nekaj. Po številu avtobusov, ki so v letošnji poletni turistični sezoni vozili po cestah naše pokrajine in dežele bi lahko skleпали, da se občani v vse večjem številu ponovno odločajo za kolektivni prevoz. Večja varnost, ekonomski razlogi, strah pred kaotičnim prometom ob koncu tedna? Kdo ve!

Prvič pa so na cestah in avtocestah na Goriskem letos zabeležili rahel padec prometa. Sicer pa najbrž ni najbolj primerno govoriti o kaotičnem prometu pri nas, saj se kaj takega dogaja zelo poredko. Letos je bil tako imenovani mednarodni turistični avtomobilski promet — tako so ugotovili pri prometni policiji — celo nižji kakor lani.

Prihodnji teden v Gorici mednarodni violinski natečaj

Za nami sta mednarodni folklorni festival in natečaj pevskih zborov, pa smo že pred novo prireditvijo mednarodnega značaja. V mislih imamo 3. mednarodni violinski natečaj za nagrado Rodolfo Lipizer, ki bo v našem mestu od 11. do 16. septembra. Sodelovalo bo 28 violinistov iz petnajstih držav: Avstralije, Avstrije, Belgije, Kanade, Češkoslovaške, Egipta, Francije, Nemčije, Japonske, Grčije, Jugoslavije, Peruja, Poljske, ZDA in Italije. Violiniste bo ocenjevala mednarodna žirija, ki jo sestavljajo: Dino Asciolla, Boris Goldstein, Koichiro Harada, Yfrah Neaman, Ri-

cardo Odnoposoff in Corrado Romano.

Prireditelj trdi, da gre za kvaliteten mednarodno prireditel, saj so udeleženci natečaja že zmagali na mednarodnih prireditvah. V večernih nastopih petka, sobote in nedelje bo igral simfonični orkester ljubljanske Opere pod vodstvom Milivoja Šurbka. Istočasno bodo priredili 2. mednarodni posvet o violinskih solah. Ta bo v petek 14. septembra v dvorani pokrajinskega sveta. Sodelovali bodo Mario Zafred, Alfred von Horn, Rok Klopčič.

Tekmovanje bo v avditoriju v Ulici Roma. V predverju avditorija bodo priredili razstavo glasbil, za katero je poskrbel Istituto internazionale litario iz Cremona. Razstavljeni bodo tudi eksponati iz Jugoslavije in Avstrije.

ŠOLA GLASBENE MATICE V GORICI

Vpisovanje v šolsko leto 1984-85 vsak dan v pisarni GM v Ulici Croce 3 do 12. septembra od 10. do 12. in od 16. do 17. ure. Pojasnila tudi po telefonu št. 84-500.

Vpisovanje v Doberdobu: jutri, 6. t.m., od 16. do 18. ure na sedežu društva Jezero.

Vpisovanje v Sovodnjah: v petek, 7. t.m., od 16. do 18. ure v Kulturnem domu

Spremembe v prometu

Od včeraj veljajo precejšnje spremembe v ureditvi prometa na ožjem območju Tržiča, med državno cesto, Ul. Duca D'Aosta in križiščem pri Anconetti. Najpomembnejša novost je namestitev semafora, ki bo odsej urejal promet na križišču med Ul. Roma in državno cesto. Na tem območju so preureditev prometa uvedli že januarja letos, zadnje spremembe pa naj bi bile le nekakšno dopolnilo.

razna obvestila

SPD Gorica vabi člane in prijatelje na Dan planincev, v nedeljo, 9. t.m., ob 11.30 pri Miklavžu na Gorhancih. Prevoz z lastnimi sredstvi. Podrobnejša pojasnila pri odbornikih društva.

Do 6. septembra morajo kmetje, trgovci in industriji, ki imajo na zalogo vino, to javiti na pristojno županstvo. To morajo napraviti vsi, ki so lani novembra javili svoje zaloge. V Gorici je treba prijavo napraviti na posebnemu obrazcu, ki ga je moč dobiti v uradu za trgovska dovoljenja. Po 15. septembru bo treba uporabljati nove vrste obrazcev, ki so predvideni po novih pravilih Evropske gospodarske skupnosti.

Sekcija VZPI - ANPI Dol - Jamlje priredi tradicionalni piknik v Dolu (na Palkišču) v nedeljo, 23. t.m., ob 12.30. Vabljeni so člani in nečlani. Vpisujejo: Ettore Moro in Franc Pahor za Dol, Ernest Soban in Alojz Leghissa za Jamlje. Vpisovanje se zaključuje 18. t.m.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Il console onorario«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 »Io, Caligola«. Režija Tinto Brass. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO Danes zaprto.

Tržič

PRINCIPE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

KULTURNI DOM (Pula po Puli 84): 20.30 »Veselo gostovanje«. Režija France Štiglic.

SOČA 18.30 »Nori zaporniki«.

SVOBODA »Črni pesek«.

DESKLE »Vem, da veš«.

POGREBI

Ob 12.30 Francesco Tabai iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče; ob 13.30 Aldo Minussi iz splošne bolnišnice v Ronke.

darovi in prispevki

V spomin na Ano Cotic sta Nada in Vera Hmeljak darovali 20 tisoč lir za sekcijo društva kvodajalcev v Sovodnjah.

Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga mama in nona

Karolina Peric vd. Lakovič

Pogreb bo danes ob 17. uri v Doberdobu.

Žalujoči: sinovi - Slavko, Marino, Karlo in hčerka Marija z družinami ter vnuki.

Doberdob, Ronke, Opčine, Reka, Schaffhauser, 5. septembra 1984

Vedno veselo vzdušje na krminski razstavi vin

V palači Locatelli v Krminu so v nedeljo odprli 13. razstavo krminskih vin. Odprta bo do 17. septembra. Prirejena je ob priliki letošnjega praznika trgatve, ki bo v nedeljo, 9. septembra, v tem mestu ob vznožju Brd z običajnim mimohodom alegoričnih voz in godb. Letos so v Krminu pripravili tudi vrsto razstav. Izvolili bodo tudi moškega z najlepšimi brki.

Na razstavi, kjer je seveda možna tudi pokušnja razstavlja nekaj sto vzorcev 46 vinogradnikov krminske ob-

čine in neposredne okolice. Letos so na voljo tudi jugoslovanska vina iz sosednih Brd in Vipavske doline. Štiri podjetja ponujajo tudi peneča se vina.

Na voljo je tudi med, ki se pridela na tem območju.

V posebni sobi pa so razstavljene 203 sorte vina sedemindvajsetih vinogradnikov iz krminske občine, ki so pristopili v novo krminsko enotko. Med njimi je tudi nekaj slovenskih vinogradnikov.

Prispevek dežele za razširitev in ureditev pokopališča na Vrh

Načrt razširitve pokopališča na Vrh preha v izvršilno fazo. Deželni odbor je namreč prav pred kratkim odobril sovođenjski občini denarni prispevek v smislu zakona št. 4/84. Deželna uprava bo sovođenjski občini nakazala enkratni prispevek, na račun kapitala, v znesku 30 milijonov lir, za dobo dvajset let pa bo plačevala 3,2 milijona lir letno na račun obresti, za posojilo, ki ga bo občina najela.

Razširitev in ureditev pokopališča na Vrh je bila predvidena že v tekočem finančnem načrtu. Predvideni strošek znaša nekaj nad 89 milijonov lir. Poseg dežele krije dobri dve tretjini stroška, občinska uprava pa bo morala zdaj poiskati še manjkajočo sredstva. Po vsej verjetnosti bodo zaprosili za posojilo pri zavodu Cassa depositi e prestiti in to za tekoče poslovanje predvidene kvote.

Z razširitvijo pokopališča bodo pridobili prostor za okrog trideset novih grobov, kar naj bi zadostovalo za prihodnjih dvajset, trideset let. Pred leti so na Vrh načrtovali ureditev novega pokopališča, izven naselja. Predlog je bil tudi že formalno sprejet s strani občinske uprave in vključen v splošni regulacijski načrt. Prvotno zamisel pa so v zadnjem času spremenili: pokopališče bo ostalo

tam, kjer je že dobrih osemdeset let in ga bodo le razširili. Tako je bila želja večine vaščanov, ki so se lani udeležili posveta o tem vprašanju. Prav na podlagi želja in predlogov je občinska uprava nato poskrbela za izdelavo izvršilnega načrta za ureditev in razširitev pokopališča. Načrt je izdelal geometer Miranda.

Dva ranjena v Gradišču

Dve osebi, 19-letni vojak in 22-letno dekle iz Gradišča, sta se lažje ranili v prometni nesreči, ki se je pripetila prejšnjo noč, okrog polnoči, v Gradišču. Bruno Marozzi doma iz Ascoli Picena je dobil lažji pretres možganov in udarce po desni nogi, zaradi česar so ga sprejeli na zdravljenje v kirurškem oddelku goriske splošne bolnišnice. Okreval bo v enem tednu.

Druga ranjenka, Marina Furlan iz Gradišča, se bo morala zdraviti 15 dni na ortopedskem oddelku v Krminu. Ugotovili so ji pretres možganov, poškodbe na kolenu in udarec v vratna vretenca.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Tavasani, Corso Italia 10, tel. 84576

Vlak je povozil bolničarja iz Špetra

Sovođenjski orožniki so na podlagi osebnih dokumentov, ki so jih našli v avtomobilu nedaleč od železniškega prehoda na Štradtali, identificirali moškega, ki si je vzel življenje na železniški progi. Gre za 43-letnega Roberta Franzota, rojenega v Foljanu, z bivališčem v Špetru ob Soči, Ul. Marconi 4.

Mož, ki je bil po poklicu bolničar v nevrološkem oddelku goriske splošne bolnišnice, se je v ponedeljek zvečer pripeljal do bližine prehoda na Štradtali. Alfetto z evidenčno številko GO 125162 je ustavil na stranski poti, nato pa počakal na prihod vlaka kakih sto metrov stran od prehoda. Ko je takoj po odhodu iz Gorice, ob 21.50, pripeljal potniški vlak, je strojevodja zadnji hval zapazil človeka na tračnicah, vendar je bilo že prepozno, da bi preprečil nesrečo. Franzot je bil pri priči mrtve.

Glede vzrokov njegovega tragičnega naklepa doslej orožniki niso odkrili ničesar, saj si jih tudi prijatelji in bližnji sorodniki ne znajo razložiti. Franzot je že nekaj let živel ločen od žene, s katero sta imela dve hčeri. Starejša je prav pred nekaj dnevi povila sinčka, mlajša pa je stara 19 let.

Na županstvu v Tržiču bo drevo ob 18.30, srečanje med predstavniki občinske uprave in senatorjem Francom Castiglionejem. Srečanje sodi v okvir programa, ki si ga je zadala občinska uprava, da bi parlamentarce naše dežele stalno informirala o zaskrbljujočem gospodarskem položaju.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore, Ul. Fratelli Rosselli, tel. 72340.

Ob občinskem prazniku v Novi Gorici poudarek sožitju in sodelovanju ob meji

V Novi Gorici so objavili program prireditel v raznih slovesnostih ob občinskem prazniku, ki poudarja zlasti vrednote, duha in izhodišča narodnoosvobodilnega boja. Novogoriška občina bo imela svoj praznik v nedeljo, 9. septembra, v počastitev istega dne leta 1943, ko se je samo en dan po razkroju (kapitulaciji) Italije začela vseljenska vstaja na območjih okrog Gorice ter se je potem hitro razširila po vse Primorski in Istri.

Na novinarski konferenci, ki so jo ob jubilejih včeraj sklicali predsednik občinske skupščine Danilo Bašin in predstavniki družbenopolitičnih organizacij, je bilo poudarjeno, da se je s sodelovanjem slovenskih in italijanskih partizanov v vstaji proti fašizmu in okupatorjem začelo ustvarjati in razvijati sodelovanje med obema narodoma, ki že toliko stoletij skupaj živita ob tej meji in bosta tudi v prihodnje najna sodelovnika in sotororca vsega, kar bomo v teh krajih dosegli; seveda tudi ob spoštovanju pravic in zaščite slovenske manjšine.

Župan Bašin je ob tem razčlenil vprašanja s področja vodnega gospodarstva, komunalnih zadev, dograjevanja mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba - Štandrež, ki jih skupaj obravnava obe Gorici. V Novi Gorici imajo, denimo že pripravljenih nekaj projektov za ureditev odvodnjavanja, da ne bi več prihajalo do poplav ali

podobnih naravnih nesreč. V fazi ustanavljanja je nadalje sistem skupne jugoslovanske - italijanske obrambe kmetijstva pred točo, ki naj bi začel čimprej delovati. Dobri so obeti za pridobitev mednarodnega posojila za zgraditev avtocestne povezave med prehodom Vrtojba - Štandrež in avtocesto pri Razdrtem. Zadevno vlogo za kredit so pristojni jugoslovanski organi menda že poslali Evropski investicijski banki v Bruselj. Omenjeni avtocestni odsek bo dolg 44 kilometrov. Dokumentacijo za avtocestno povezavo že izdelujejo. Lokacijski dokumenti so na primer napravljeni za področje od Vrtojbe do vasi Selo, idejni projekt za novo traso pa je izdelan za smer od Sela in do obstoječe avtoceste pri Razdrtem.

Sodelovanje med obema Goricama — je opozoril Danilo Bašin — ugodno poteka tudi na kulturnih in ostalih področjih. V ponedeljek zvečer je denimo v Novi Gorici gostoval norveški pevski zbor Dom Kantori, ki je na goriskem mednarodnem pevskem tekmovanju Seghizzi dosegel odlično uvrstitev. V duhu obstoječega sodelovanja pripravljajo že dogovorjeni sestane v Novi Gorici z medobčinskim odborom iz Gorice in predstavniki novogoriške občine.

Predloge za nadaljnje sodelovanje med Novo Gorico in slovenskimi občinami Doberdob, Sovodnje, in Števerjan, pa izdelujejo v okviru Medobčinske gospodarske zbornice v No-

vi Gorici. Študija bo kmalu izdelana in bo vsebovala konkretne predloge zlasti za poglobitev gospodarskih stikov in sodelovanja.

Na slavnostno sejo občinske skupščine v Novi Gorici — ta bo v soboto ob 10. uri v novogoriškem Kulturnem domu — so povabili tudi slovenske in italijanske politične osebnosti iz zamejstva na Goriskem. Prav tako v soboto ob 12. uri bo slovesna otvoritev hidrocentrale Solkan in tudi tja so povabili goste iz sosednjih obmejnih krajev v Italiji.

Sovođenjski upravitelji na obisku v Medicini

Delegacija sovođenjske občinske uprave se bo v prihodnjem tednu udeležila slovesnosti ob občinskem prazniku v kraju Medicina pri Bologni. Slovesnosti bodo ob 13. do 17. septembra. Udeležili se jih bodo predvidoma tudi predstavniki Nove Gorice, Škofje Loke, Smederevske Palanke in Sela na Koroškem.

šolske vesti

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek v Trstu obvešča, da je vpisovanje za 5. letnik vsak dan od 10.30 do 12. ure. Rok zapade 8. septembra.

Nemci so septembra 1943 poklali 10.000 italijanskih vojakov

Tudi Mirko Peric iz Dola se je boril na otoku Kefallenii

V teh dneh se bodo ljudje, ki so že v letih, spominjali na dogodke v septembru 1943, torej pred dobrimi enainštiridesetimi leti, ko je razpadla kraljevo - badogliovska Italija, ko so se tako v Italiji kot na zasedenih ozemljih enote italijanske armade razsule kar čez noč, potem ko so visoki oficirji pustili vojake na cedilu, ko so nemške enote razorožile cele italijanske regimente, vojake pa poslale v ujetništvo čez Alpe. V tistih dneh je prišlo na Primorskem do splošne vstaje Slovencev in Hrvatov, tem so se pridružili tudi protifašistično nastrojeni Italijani in Furlani. Razpuščeni italijanski regimenti in bataljoni pa so nudili partizanski vojski veliko orožja.

Ni pa bilo enako povsod kjer se je bila utaborila v svojem imperalističnem besu fašistično - kraljeva Italija. Tudi nekateri oficirji vojske so bili protifašistično nastrojeni, nekateri tudi zato ker po treh letih vojne niso prav nič več verjeli Mussoliniju, ki je bil sicer v septembru 1943 že zaprt.

Na otoku Kefallenii (italijansko Cefalonia), na zahodni obali Grčije, je bila glavina italijanske pešadijske divizije Acqui, nad 12.000 mož. Ta divizija je imela nekaj oddelkov tudi na Krfu, na Itaki in na grškem kopnu. Otok je ostal v zgodovini italijanske armade in protinacističnega odpora, ker je prišlo v dneh prevrata v septembru 1943 do skoraj edinstvenega dogodka, ki ni bil nikakor v skladu z vojaško disciplino in navadami. Nižji častniki in vojaki so se zoperstavili visokim oficirjem, ki so se hoteli predati Nemcem, tako kot se je zgodilo s šestimi od osmih italijanskih divizij v Grčiji, ter se na referendumu odločili, da se bodo borili proti nacistom, ki so jih hoteli razorožiti. Po nekajdnevnih medvedenjih poveljniki divizije generala Gandina, ki je, čakajoč na navodila iz Aten in iz Brindisija, bil v glavnem za to, da bi se njegovi vojaki predali Nemcem, so ti pričeli napadati italijansko vojsko. Vojaštvo se je bilo že odločilo, da se bo borilo proti Nemcem. Na čelu odpora je bil takratni topničarski kapetan Renzo Apollonio (danes še živeči general), ki je bil znan tudi vojakom slovenske narodnosti, ki so bili na otoku. Nemci so italijanske vojake smatrali kot izdajalce — »verrätere«, in so jih, čim so jih ujeli, postrelili, od najvišjega častnika do navadnega vojaka. Po nekaj dneh so še nad 3.000 ujetnikov spravili na tri ladje, ki so jih potem potopili sredi morja. Na Kefallenii je tako padlo 9.640 italijanskih oficirjev in vojakov. Le malo se jih je rešilo. Bili so to tudi vojaki iz naših pokrajin, ki so jih Nemci izločili iz vrst drugih ujetnikov, češ da pripadajo ozemljem, ki pridejo v sklop tretjega rajha. Ti so potem kopali jarke in popravljali ceste za nemško vojsko, mnogi so se pridružili grškim partizanom, drugi pa v ujetništvu dočakali osvoboditev.

Na Kefallenii so bili tudi slovenski in hrvaški vojaki, ki so bili v 215. delovni kompaniji, t.j. v enem tako imenovanem »battaglione speciale«, kot so temu pravili naši ljudje. V Grčijo so prišli spomladi leta 1943 iz Astije. V Gorici živi danes sicer že upokojeni šofer Mirko Peric, doma iz Dola, ki je bil dolga povoj-

na leta zaposlen pri slovenskem avto-prevoznem podjetju v našem mestu.

Vedeli smo, da je bil na Kefallenii, da je s tega otoka zbežal in se pridružil grškim partizanom, da je z njihovo pomočjo prišel v Makedonijo, kjer se je potem boril v jugoslovanski partizanski vojski. Letos spomladi so se »Grki« in »Albanci«, t.j. slovenski partizani, v glavnem bivši italijanski vojaki, sestali v Izoli ter se spomnili časov ko so se proti fašizmu borili v Grčiji in v Albaniji skupno s tamkajšnjimi odporniki. Ob tej priliki je izšla tudi knjiga »Boj pod Olimpom«, v kateri so opisana njihova doživetja.

Mirko Peric se spominja nekaterih soborcev iz naših krajev: Giovanni Fattoreja iz Števerjana, dr. Andreja Makuca iz Gorice, ki je bil poveljnik čete slovenskih partizanov v Makedoniji, Maria Visintina iz Martinščine, pa še kakega drugega.

1. oktobra 1942 je prišel Mirko Peric skupno s številnimi drugimi Slovenci in Hrvati z vojaškim vlakom, ki je odpeljal iz Trsta v piemontsko mesto Asti. Tu je imel vojašnico 29. regiment pešadije Asti. Ko so prišli v Asti jih je pričakovala velika množica ljudi. Fašisti so namreč razširili glas, da prihajajo slovenski in hrvaški banditi, ljudje pa so hoteli videti kakšni so ti »banditi«. V vojašnici so jih oblekli v vojaško suknjo, vključili v delavsko četo, bili so brez orožja. Peric se spominja, da se je sam poveljnik regimenta polkovnik Pittaluga čudil, odkod Slovincem toliko denarja in toliko paketov od doma, ter tudi razumel slovenske vojake, ki so bili jezni nad slabo hrano in marsikdaj prevrnili lonec z neužitno mineštro. Prebivalstvo Astije pa je kaj kmalu spremenilo mnenje o »banditih«, saj so gostilničarji vedeli povedati, da ni noben drug vojak porabil toliko denarja v gostilni kot primorski Slovenec.

V februarju 1943 so jih uredili v tri delavske čete in 5. marca istega leta je bil napovedan odhod. Večer prej so vojaki razbijali po mestu, tako da so morali vmes seči orožniki. Bilo je nekaj podobnega temu kar se je dogajalo v Gorici leta 1942, ko so alpski divizije Julia razbijali po mestu na predvečer odhoda njihove edince v Rusijo.

V Grčijo so šli pripadniki treh delavskih čet s posebnim vlakom 5. marca. Ta je vozil skozi naše kraje ter po Jugoslaviji do Aten, kamor je prispel 21. marca. Šestnajst dni niso smeli naši ljudje iz vlaka. Ko se je ta ustavljal, so v vlak prinašali hrano. Oboroženi vojaki pa so na peronu z orožjem zabranjevali potnikom - vojakom, da bi izstopili. Med vožnjo, ko se je vlak ustavil v Postojni, so sorodniki prinesli našim vojakom priboljška, a nič več. Vojake posebnih bataljonov so peljali na fronto kot kakšne vojne ujetnike. V Atenah so prestopili na drug vlak, 215. kompanija je prišla do Patrasa, tam se je vkrcala na ladjo in prišla na Kefallenio.

Na otoku, kjer je bilo, kot smo že omenili, veliko vojakov, so naši fantje kopali jarke. »15. četa je bila v bližini kraja Sami, na vzhodni obali otoka, nasproti otoku Itaki. Bili so vedno pod stražo, kot da bi bili ujetniki. Zato so jih Grki — domačini vzljubili in nosili marsikateri

Mirko Peric v uniformi pešaka italijanske kraljeve vojske leta 1943 in poročnika jugoslovanskega letalstva leta 1947

priboljšek, pa čeprav, resnici na lju-bo je treba reči, da so bili na otoku odnosi med italijansko vojsko in prebivalstvom na splošno dobri. Slovinci so se držali skupaj, prepevali, pogovarjali se o odporu, ki je bil zajel Primorsko, nekateri so se povezali z grškim odporiškim gibanjem na otoku. Nekateri so bili v organizaciji OF vključeni že v vojašnici v Astiju. Sam Mirko Peric ve povedati, da mu je oče Anton, že pred mobilizacijo, dal nekajkrat nalog da gre v Volčjo Drago po partizansko literaturo, ki so jo potem delili po Dolu. Na Kefallenii je bil glavni organizator Srečko Likar.

Ko je bila 8. septembra proglašena kapitulacija Italije je bilo na otoku 1.800 Nemcev. Po nekaj dneh

raznoolikih pogajanj so se italijanski vojaki odločili, da se bodo Nemcem uprli. Po zaslugi kapetana Apollonia so tudi vojaki slovenske narodnosti dobili orožje in se potem skupno z italijanskimi tovariši borili proti napredujočim nemškim edincem. S kopnega je prišlo več izbranih nemških oddelkov.

Mirku Pericu in trem drugim Slovincem, Dušanu Tavčarju iz Krepelj pri Dutovljah, Antonu Strašku doma s Krasa ter še enemu Kraševcu Dušanu Tušarju, ki je kasneje padel na Bogomilskem pohodu v Makedoniji, je uspelo priti čez morje na otok Itako. Iz telefonskih lesenih drogrov in hišnih vrat so izdelali splan s katerim so šli na morje. Z

Itake pa so prišli na kopno ob pomoči grških partizanov.

Na grškem kopnem jim je partizanska vojska ELAS omogočila, da so počasi v spremstvu raznih edinic, šli preko vse Grčije do grško - jugoslovanske meje, kjer so se sešli z makedonskimi partizani. To je bilo konec leta 1943. Tako Mirko Peric kot drugi so se potem borili v sklopu makedonskih partizanskih edinic, »Slovenski četi«, v kateri so bili skoro vsi bivši vojaki italijanske vojske, ki so se znašli leta 1943 v Grčiji, v Albaniji ali v Makedoniji ter na Kosovu. Komandir čete je bil Gorican dr. Andrej Makuc, odvetnik in profesor, ki živi v našem mestu: bil je oficir in strokovnjak pri minometalcih.

Oktober 1944 se je slovenska četa razformirala. Ker je bila potreba po šoferjih in mehanikih je Mirko Peric prišel v sklop posebnih mehaniziranih edinic. Več časa je bil kasneje pri vojnem letalstvu, kjer je dosegel čin poročnika. Domov se je vrnil leta 1948.

Hoteli smo se s spominom na njegove osebnosti doživljati spomniti vseh, ki so se v septembru 1943 znašli daleč od doma, doživljali njemu enako usodo, in tudi tistih italijanskih vojakov, ki so se na Kefallenii junajsko uprli Nemcem in tako oprali madež s katerim sta kralj Viktor Emanuel III. in Mussolini umazala to državo.

MARKO WALTRITSCH

Pri Davčevih na Vrhu so se lotili donosne vzreje bobrov in činčil

Redki so tisti, ki še niso slišali o bobru, vodnem glodalcu z dragocnim krznom in ploščatim luskinastim repom. Ta žival živi pretežno v mrzlih krajih in si pod vodo zgradi svojo zavetišče. Te živali niso udomačljive. Verjetno pa so tudi tisti, ki ne poznajo argentinskega bobra, ki ima tudi dragoceno krzno, nima pa ploščatega luskinastega repa (na prvi pogled izgleda kot velika podgana) in je domača žival.

Pri Davčevih na Vrhu so o tem prvič slišali na eni privatni televiziji, ki postaja ko so reklamirali prodajo argentinskih bobrov. Telefonirali so na podjetje, ki skrbi za prodajo bobrov in činčil, dobili obisk predstavnika podjetja in razumeli so, da to lahko postane zelo donosen posel. Zato so se odločili, da kupijo samca in pet samic bodisi bobra kot činčile. Nakup ni bil poceni, saj so morali odšteti približno deset milijonov lir, vendar se bo to verjetno izplačalo. Videli bomo zakaj.

Bodisi činčila kot tudi bober skotijo približno dvajset mladičev letno. Ob prodaji teh živali zagotavlja prodajalec nakupovalcu odkup vseh mladičev (v prvih petih letih je to celo obvezno), ki so namenjeni zakolu, saj je njihov kožuh dragocen in njihovo meso okusno. Za vsakega mladiča bobra odštejejo približno 60 tisoč lir, 40 tisoč pa za činčilo. V e-

nem letu se vsa naložba vrne, profita stopnja je torej zelo visoka.

Pri Davčevih (kjer smo tudi naredili naš posnetek) so nam povedali, da res imajo radi živali, vendar nikoli se ne bi spustili v tako naložbo če bi ne bil zaslužek temu sorazmeren. Primarno je torej ta predvsem finančna, sicer neobičajna, operacija. S prodajalci so sklenili regularno pogodbo ker jih ščiti tudi pred drugimi nevarnostmi. Teh je sicer sorazmerno malo, saj bober zelo težko zboli, je precej krotka žival (isto velja tudi za činčilo), potrebuje malo življenjskega prostora in je v svojih prehrabnih zahtevah zelo skromen. Te živali hranijo

namreč s vsakovrstno zelenjavo, krompirjem in drugo hrano, ki se jo v glavnem lahko pridelala doma. Skratka, na prvi pogled izredno dobro zamišljena naložba.

Ker pa živimo v obdobju ko je vsakodnevno slišati o goljufijah in stečajih, ko je rek »ni vse zlato kar se sveti« toliko bolj aktualen se nam porajajo nekateri dvomi. Če je profita stopnja tako visoka, zakaj se tako malo ljudi odloči za to in če je zaslužek res tako enostaven kdo lahko zagotavlja, da ne bo tržišče z bobrovim krznom čez nekaj let že popolnoma saturirano?

FABIO GERGOLET

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

237.

»Dobro, Karlo, tebi nihče nič ne očita, vidva z Jankom Premrlom - Vojkom sta pokazala vsem, kako je treba voditi boj. Mi, se pravi naš štab, pa bo povedal vsem aktivistom, da brez vojaških akcij ni obznanja ne za nas ne zanje. Vrh tega moramo priti do orožja. Treba ga bo iztrgati sovražniku iz rok. Kako? Z vojno akcijo, z napadi na železnice, ceste, manjše postojanke, patrulje!«

Bračič je odprl torbo in vzel v roke dva šopa letakov, ki sta jih izdala tržaški in goriški prefekt. To je bil razpis nagrade 50.000 lir v zlatu za Karla Malsla ali Janka Premrla - Vojka.

»Pazi se izdajalcev, Karlo, 50.000 lir je velika vsota!«

»Brez skrbi, komandant, doslej se me ni še nihče upal izdati, zdaj pa se bo še manj. Bom pa še bolj na preži, kot mi svetujete.«

Naslednji dan je bilo v novo Brkinsko četo dodeljenih petindvajset borcev. Četa je dobila novega komisarja. Ime mu je bilo Fric in je prišel z one strani biveše meje.

Naslednji dan se je v štabu ustavila skupnica ubežnikov iz koncentracijskega taborišča Gonars. Ubežniki so bili vodilni aktivisti Osvobodilne fronte

iz Ljubljane, nekateri tudi pripadniki ožjega vodstva Komunistične partije Slovenije. Vodil jih je Boris Kraigher. Med njimi sta bila tudi kulturna delavca Ivan Bratko in Bojan Stih.

XII.

Na željo štabnih funkcionarjev, da ne bi bili sorodniki skupaj v bojnih enotah, sta se Bečanova Frane in Edvin prostovoljno javila v Cenetov bataljon. Pridružila se jima je sestra Kristina. Dodeljena sta bila v četo, ki ji je poveljeval Stane Truden, partizan, ki je skupaj s Franetom že v prvem vojnem letu vzdrževal stike z Notranjsko. Franeta je Cene imenoval za bataljonskega obveščevalca.

Prva četa je bila namenjena čez Sočo v Brda in morda še naprej z nalogo, da preskusi, kakšne so tam možnosti za obstoj večje enote.

Četa je šotorila v goščavi blizu naselja in varovala dohod v glavno taborišče.

Ponoči jih je nekajkrat poškrbnil dež, proti jutru pa je bil gozd prepečen z rahlo meglo. Brata sta spala v prvem šotoru. Franeta so morile hude sanje. Prebujal se je z mrzlimi kapljicami na čelu. V snu je videl pokol Brkinske čete, s katero so bili z mrakom odšli bratje Karlo, Lojze in Pavle.

Slovo je bilo kratko in mučno. Čeprav so se pogosto za krajši čas ločevali, so vedno prišli spet skupaj. Karlo je pazil nanje, posebno na mlajše. Zdalj bodo daleč drug od drugega in vsak bo odvisen sam od sebe. Pri slovesu jim je zmanjkalo besed. Frane je imel občutek, da se vidi zadnjikrat. Karlo je bil blede in žalosten, Lojze skrušen; edino Edvin, ki je prišel v novo enoto s strojnico, se je skušal pošaliti. A nikomur ni bilo do šale. Temno, oblačno nebo in

južni veter v vejah sta obetala spremembo vremena, dež in jesenske nalive.

Franeta je prebudilo iz dremavice italijansko vpitje:

»Partizani, vdaite se, odložite orožje in prilezite ven!«

Glas je bil izzivalen in predirljiv, vendar je nedolžno valoval v vlažnem zraku jutra. Frane je mislil, da se kdo šali, saj so bile zunaj straže in zaseda s strojnico. Kljub temu se je nekdo dvignil in z desnico samogibno segel po težki pištoli. Tudi Edvin, ki je spal poleg njega, je prijel za strojnico in potegnil zaklep. Pogledal je skozi rezo in presenečen zagledal tik pred seboj v prvi dnevni svetlobi karabinjerskega brigadirja v paradni uniformi, kako se petelini s pištolo v rokah. Za njim je stal še en karabinjer s puško v rokah. Tretja postava, človek v civilni obleki, pa je hušknil nazaj v gozd.

Sta mar znorela? Kako sta mogla mimo stražo naravnost v taborišče? Ju je pripeljal izdajalec? Frane je dvignil orožje. Pomeril je Italijana naravnost v prsi in pritisnil. Zdalj so tudi drugi planili pokonci. Brigadir se je zamajal in se prijel z roko za srce. Roka s pištolo mu je omahnila. Drugi strel ga je podrl na tla.

Karabinjer, ki ga je spremljal, se je obrnil in zbežal za vodičem v gozd. K mrtvemu so naglo navreli partizani. Frane je truplo preobrnil in mu vzel orožje pa listnico z dokumenti. V rumeno travo se je nacejala kri. Naglo se je zdinilo.

Komandir Truden je poslal desetero in Edvina z mitraljezom v patruljo. Ni dopustil ponovnega presenečenja.

SINOČI V ACCIAROLIJU

Patrizio Oliva ohranil naslov evropskega prvaka

ACCIAROLI — Italijanski boksar Patrizio Oliva je uspešno opravil svoj že 37. nastop kot profesionalc. Sinoči je namreč premagal še Francoza Tusikoleto Nkalanketeja in tako ohranil evropski naslov v superlahki kategoriji.

Zmaga italijanskega boksarja po točkah je bila več kot očitna, toda ne lahka, saj je bil francoski predstavnik (rojen v Zaireju) večkrat nekoristen in je spravljal v težave Olivo, ki tudi v tem dvoboju ni pokazal vsega svojega repertoarja. V osmem krogu je Oliva sicer zrušil nasprotnika na tla, kaj več pa ni zmožal.

Priprave na VN Italije

MONZA — Za VN Italije, ki bo na sporedu v nedeljo v Monzi, so organizatorji poskrbeli za preureditev tribune na dirkališču: stare lesene tribune so podrli, na njih mesto pa postavili nove kovinske tribune, kjer bo prostora za 7000 gledalcev.

Mednarodno teniško prvenstvo ZDA V četrtfinalu Gomez z Lendlom

FLUSHING MEADOW — Za Lendlom in Cashom se je tudi Ekvadorec Andres Gomez uvrstil v četrtfinale mednarodnega teniškega prvenstva ZDA. V osmini finala je s 6:4, 7:6, 6:1 premagal Američana Vitasa Gerulaitisa (nosilec skupine 12), ki je očitno proti koncu svoje briljantne kariere. V četrtfinalu se bo Gomez pomeril prav z Lendlom.

V ženski konkurenci se je v četrtfinalu Navratilovi pridružila tudi večna tekmica Evertova, ki je s 6:4, 6:0 premagala rojakinjo Gadusek. Čehoslovakinja Mandlikova pa je s 3:6, 6:4, 6:2 odpravila Američanko Mc Neilovo, ki ji je nudila nepričakovan odpor.

Znani ameriški igravec Harold Solomon je medtem napovedal konec svoje kariere, čeprav mu je komaj 31 let. V zadnjih dveh letih je Solomon igral bolj malo, skupno pa je osvojil 22 turnirjev. Štiri leta zapored je bil med prvimi desetimi najboljšimi igralci na svetu. Leta 1976 je v finalu teniškega prvenstva

Francije po ogorčenem boju klonil Italijanu Panatti.

Drevi Francija - Inter

PARIZ — Drevi ob 20.30 bo francoska nogometna reprezentanca odigrala prijateljsko tekmo z milanskim Interjem. Francoski trener Henri Michel, ki je zamenjal Hidalgoja, ne bo mogel računati na Platinija, Giressa, Genghinija, Battistona in Tiganaja. Zamenjali jih bodo nekateri mlajši nogometaši, ki so uspešno nastopili na olimpijskih igrah v Los Angelesu.

Marchetti odhaja iz Vidma

Vezni igravec Alberto Marchetti skoraj gotovo ne bo več igral pri Udineseju. Spor med igralcem in vodstvom videmskega prvoličja se je zaostрил, ker Marchetti ni sprejel ponudbe tehničnega direktorja Braide. Ta je že izjavil, da bo na tržišču poiskal ustrezno zamenjavo za Marchettija.

Ob nastopu ameriških profesionalcev v Vidmu Pogovor z Aco Nikolićem in Draženom Dalipagićem

Jugoslovanski košarkarski strokovnjak Aca Nikolić gotovo sodi med najboljše trenerje na svetu sploh. V Italiji je dosegel (predvsem z Ignisom) vse, kar se je lahko doseglo. Vzdevek »Il Professore« je torej povsem zaslužen za tega trenerja, ki je tudi z jugoslovansko reprezentanco dosegel vrsto pomembnih uspehov.

Letos je prevzel videmskega prvoličja Australian. Čeprav je moštvo že več časa na pripravah in je tudi igralo nekaj prijateljskih tekem ter nastopilo na turnirjih, pa Nikolić s svojo novo ekipo ni povsem zadovoljen. »Moram priznati, da preden sem prišel v Videm, nisem poznal igralcev, ki sem jih nato imel na razpolago, ali bolje, večine letih nisem poznal, ker sem pač treniral moštvo, ki je nastopalo v A-1 ligi. Sedaj, ko smo že precej naprej s pripravami, pa lahko rečem, da nam primanjkuje visok in telesno težak center pa tudi na poziciji bekov smo zelo pomanjkljivi.«

»Ste torej pesimistično razpoloženi...«

»Nisem pesimist, le realno gledam na stanje našega moštva.«

»Vaš cilj bo torej obstanek v ligi?«

»Seveda! Računam, da se bo šest moštev borilo za obstanek med prvoličji. To so: štiri ekipe, ki so letos napredovale v A-1 ligo, in še dve, med katerimi naj bi bil tudi tržaški Stefanel.«

»In prav za mnenje o Stefanelu smo vas hoteli tudi vprašati...«

»Mislim, da ima De Sisti podobne težave, kot jih sam imam. Tudi njemu pa primanjkuje center, sicer pa gre priznati, da so se Tržačani z Rivo in Fischettom dokaj ojačili in tudi Boris Vitez je zanje lepa okrepitev.«

»Torej poznate Borisa Viteza?«

»Kako ne! Z njim sem tudi govoril, ko smo nastopali na turnirju v Lignano. Mislim, da bo to odlični igravec. Seveda odvisno je, kako bo delal na treningih in koliko bo igral v prvenstvu.«

»Nekateri pravijo, da mu v poziciji visokega beka primanjkuje tehnika.«

»To ni pomembno. Z dobrim delom se da marsikaj naučiti. Fant pa ima

zelo dober met in tudi izredno zanesljivo meče izza črte za tri točke. To pa bo odslej izredno pomembno. Vitezu za iskreno želimo, da bi uspel v svoji karieri. Vem, da je Slovenec, ki živi v Italiji in zato je tudi za nas ponos, da imamo v prvi ligi dobrega košarkarja slovenske skupnosti v Italiji.«

V Vidmu smo kajpak pokramljali tudi z Draženom Dalipagićem, ki je bil še kako uspešen na srečanju proti ameriški profesionalni ekipi New Jersey Nets. Igral je 14 minut, dosegel pa je kar 19 točk in navdušil samega ameriškega trenerja.

»Prašaj, kako si se kaj znašel proti ameriškim moštvom?«

»Nisem imel težav. Žal pa sem se kmalu poškodoval in sem moral predčasno z igrišča.«

»Sicer pa so te snubili že pred leti sami profesionalci. Misliš, da bi v NBA ligi uspel?«

»Ponujali so mi mesto v NBA ligi leta 1976 in 1980. Ne vem, če bi uspel. Njihova košarka je precej različna od evropske. Profesionalci so seveda telesno močnejši. Tu je še hitrost v izvajanju vseh elementov, izpiljena tehnika. Sedaj sem seveda prestopil, da bi lahko pomislil o nastopu z ameriški profesionalci. Čeprav moram dodati, da me je pred leti ta ideja mikala.«

»Nikolić ni preneč navdušen nad vašim moštvom...«

»Res je, moštvo moramo še »dopolniti«. Primanjkuje nam predvsem težki center. Ko bi ga uspeli najeti, potem mislim, da bi se lahko v prvenstvu borili za deseto - deveto mesto.«

»V tržaškem prvoličju igra tudi Slovenec Boris Vitez. Kaj meniš o tem igralcu?«

»Poznam ga. Rekel bi, da je to tip jugoslovanskega košarkarja. Ima zelo dober met pa tudi telesno je precej močan. To sta njegovi odliki, po mojem pa mu primanjkuje še nekaj osnovne tehnike. Izboljšati mora preigravanje kot tudi prodor. Moram pa tudi pristaviti, da mi je zelo žal, da ni prišel v Videm. Vem namreč, da se je naš klub zanj zanimal.«

(B. Lakovič)

Sinoči v drugem polfinalu nogometnega »memoriala Race«

Bazoviška Zarja ugnala Primorje

Zarja — Primorje 2:1 (2:0)

STRELCI: v 27. min. Piscanc, v 36. min. Gotti, v 75. min. Livan iz enajstmetrovke.

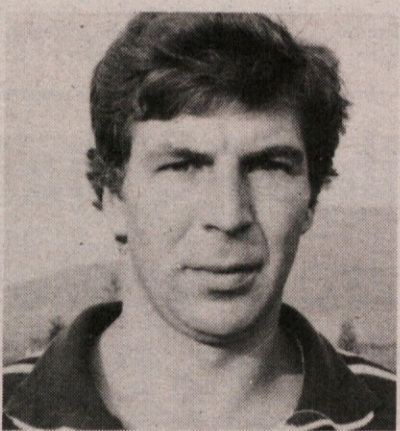
ZARJA: Racman, Gotti, Ivo Grčić, Franco, Borelli, Sossi, Udovicich, Bon, Žagar, Fonda, Piscanc.

PRIMORJE: Micor, Marjan Štoka, Antonić (od 75. Daneu), Sergij Husu, Roiaz, Walter Husu, Prestifilippo, Olivo, Canderlich, Livan, Bortolotti (od 60. Campodonico).

SODNIK: Dagnel'o iz Trsta.

San Giovanni - Zarja: to je veliki finale nogometnega turnirja za memorial Race, ki bo v petek na prostem igrišču. V malem finalu pa se bosta jutri spoprijela Primorje in Kras. Obe tekmi bosta ob 20. uri.

Če je San Giovanni brez večjih težav v prvem polfinalnem srečanju odpravil Krasovo moštvo pa so se morali v drugi polfinalni tekmi nogometaši bazoviške Zarje močno potru-

Vojko Križmančič, trener Zarje

di, da so spravili na kolena trdožive in požrtvovalne Prosečane, ki so se Bazovcem skoraj skozi vso srečanje enakovredno upirali in sedem minut

pred koncem tekme celo zamudili edinstveno priložnost za izenačenje, ko je Canderlich sam pred Racmanom poslal žogo čez vrata.

Srečanje se je začelo ob rahli premoči Prosečanov, ki so sicer stalno napadali, niso pa ogrozili Zarjina vrata. Nasprotno: prav Bazovci so si s hitrimi protinapadi prislužili dva prosta strela (Piscanc je poslal žogo v drog v 21. min.). Le 6 minut pozneje pa je Zarja povedla prav s Piscancem, Gotti je v 36. min. z lobaninim strelom od daleč drugič prese-netil Micorja.

V drugem polčasu so Prosečani naskakovali izenačenje. V 75. min. je Campodonico silovito streljal mimo nemočnega Racmana, Borelli je žogo z roko zaustavil na go! črti: enajstmetrovka! Najstrožje kazen pa je zanesljivo realiziral Livan.

Do konca tekme se nato izid ni več spremenil. (bl)

kratke vesti - kratke vesti

Umrl Goričan Ferruccio Tabai

GORICA — Včeraj je umrl Ferruccio Tabai, prvi goriški atlet, ki se je leta 1932 udeležil olimpijskih iger v Los Angelesu. Kot član italijanske reprezentance je tu zasedel 10. mesto v troskoku.

V tej panogi je bil Tabai večkrat italijanski prvak. Odlične rezultate je dosegel tudi v deseterboju.

Tudi v Grenoble 6-dnevna kolesarska prireditve

GRENOBLE — Po zgledu znane milanske dirke bodo letos tudi v Grenoble priredili 6-dnevno kolesarsko tekmovalnico. Zagotovo se ga bosta udeležila tudi Italijan Francesco Moser in Švicar Daniel Gisiger. Na sporedu bo od 31. oktobra do 5. novembra.

Kist spet doma

MULHOUSE — Nizozemski nogometaš Cees Kist, ki je zadnja leta igral v francoskih ekipah Saint Germain in Mulhouse, je podpisal triletno pogodbo za nizozemski klub AZ67.

Atletski dvoboj Italija — ČSSR

V petek bo v Catani atletsko srečanje italijanske ženske reprezentance s češkoslovaško. Italijanski moški atleti pa se bodo spopadli s češkoslovaškimi v Cagliariu. Tekme bodo v soboto in nedeljo.

Furlanski naraščajnik izboljšal rekord

VIDEM — Furlanski atlet Giancarlo Spiesanzotti je izboljšal italijanski državni rekord v metu kladiva za kategorijo naraščajnikov. Orodje je sunil 65,78 metra daleč. Prejšnji rekord (65,02) je pripadal istemu atletu.

V Rimu košarkarski sodniški shod

RIM — 14. in 15. septembra bo v Rimu shod košarkarskih sodnikov. Shodu bo predsedoval predsednik ita-

lijanske košarkarske zveze Enrico Vinci, prisotna pa bosta tudi predsednik in tajnik mednarodne košarkarske zveze, Robert Busnel in Boris Stanković.

Programi Alberta Cove

MILAN — Na slavlju, ki so ga priredili v njegovo čast, je olimpijski zmagovalec na 10.000 metrov Alberto Cova izjavil, da bo sicer še tekmoval na razdalji, ki mu je v Los Angelesu prinesla zlato kolajno, a da se bo odslej posvetil tudi maratonskemu teku. V prihodnji sezoni bo nastopil na dveh ali treh maratonih.

Martini namesto Senne

Na nedeljski VN Monze v formuli ena bo Italijan Pier Luigi Martini, evropski prvak v formuli tri, vozil za krmilom bolidu znamke toleman. Nadomestil bo odličnega Brazilca Senno, ki ga je vodstvo Tolemana od-slovilo, ker je že podpisal pogodbo z Lotusom.

Na italijanskem prvenstvu v razredu evropa

Sirenini jadranci zadovoljili

V Cecini pri Livornu se je od 27. do 31. avgusta odvijalo italijansko jadrarno prvenstvo v razredu Europa v šestih preizkušnjah.

Italijanskega jadrarnega prvenstva so se udeležili tudi trije jadranci Tržaškega pomorskega kluba Sirena, ki so se kar dobro izkazali.

Prvenstva se je udeležilo 86 jadralskih klubov iz vse Italije. Prva dneva je bil veter zelo skop, zato so jadranci na splošno imeli pri upravljanju svojih plovil nekaj težav in niso dosegli zaželenih rezultatov. Ostalim preizkušnjem je botrovalo izredno dobro vreme z živahnim vetrom.

Oglejmo si, kako so se Sirenini jadranci uvrstili na končni splošni lestvici. Na 23. mesto se je uvrstila Arjana Bogatec. Najbolje se je uvrstila v prvi in peti izkušnji, ko je prečkala ciljno črto 10. oziroma 14. Nagrada je bila tudi s pokalom kot tretjevrščena v ženski konkurenci.

Predstavniki italijanske jadrarne federacije — FIV — so z zanimanjem sledili jadrarnju 15-letne Sirenine jadralk in so sklenili, da jo vključijo v seznam italijanskih mladinskih reprezentantk. Od oktobra dalje bo vsak mesec po nekaj dni redno trenirala v Livornu.

Peter Sterni je zasedel 28. mesto, a bi se lahko bolje uvrstil, saj so mu razveljavili najboljšo preizkušnjo. Tudi Peter Sterni je bil nagrajen s pokalom kot najmlajši jadrlec na tem prvenstvu. Maksi Ferfoglia je zasedel 56. mesto.

Občina Cecina je vsakemu jadralcu podarila lep kovinski krožnik z vkle-sanim občinskim grbom v spomin.

Italijansko jadrarno prvenstvo je potekalo brezhibno. Organizatorji so poskrbeli da so se mladi jadranci počutili kot doma. Vse krajevne sile javne varnosti so bile na razpolago bodisi na kopnem kot na morju, pri-

pravljeni priskočiti na pomoč številnim jadralcem v primeru potrebe. S pomočjo računalnika so jadranci, še predno so prijadrali, po končanih plo-vih, k obali, imeli na razpolago podatke o posameznih uvrstitvah. Skratka, taka organizacija in taka resnost, ki bi ju morali ostali jadralni klubi posnemati. (A.D.)

Pokal AICO v Benetkah

V soboto jutraj bo peterica jadralskega Tržaškega pomorskega kluba Sirena odpotovala v Benetke, kjer se bo od 9. do 13. septembra udeležila prvenstva klase optimist, veljavnega za pokal AICO 1984, v osmih preizkušnjah. V soboto od 14. ure dalje bo na vrsti štacatura plovil. Vsak dan, razen v torek, 11. septembra, ko bodo mladi jadranci počivali, bosta na vrsti po dva plova. Čaka jih torej velika in naporna preizkušnja. (A.D.)

Italijanska mladinska odbojka v evropskem vrhu

Leto 1984 bo ostalo zapisano v italijanskih odbojcarskih analih z zlatimi črkami. Na 23. OI v Los Angelesu je moška članska reprezentanca osvojila bronasto kolajno, kar je izreden uspeh, ne glede na boj kot nekaterih odbojcarskih velesil. Odbojkarji Italije so prej nastopili na OI v Montreulu in v Moskvi, a brez kakšnih posebnih rezultatov in visokih uvrstitev. Tretji nastop je bil kronan z velikim uspehom.

Se večje zmagoslavje pa je prineslo Italiji letošnje 9. mladinsko evropsko prvenstvo v Franciji. Dekleta so se okinčala s srebrno medaljo, fantje pa z bronasto. To sta obenem tudi prvi dve odličji na dosedanjih mladinskih prvenstvih starega kontinenta. Pred dvema letoma v ZRN sta bili obe mladi ekipi solidni, saj sta se uvrstili na 5. mesto in se tako plasirali na letošnje prvenstvo brez predhodnih kvalifikacij in sta se lahko mirno pripravili na letošnji shod najboljših mladih odbojkarjev in od-

bojkaric Evrope. Dobro zasnovano delo kitajskega trenerja Pu Qinxia z žensko reprezentanco in Poljaka Aleksandra Skibe z moško pa so obrodili več kot spodbudne rezultate, ki so najboljše jamstvo za prihodnje svetovno prvenstvo leta 1985, ki je bilo v obeh konkurencah poverjeno Italiji.

V kratkem telefonskem razgovoru s spremljevalcem moške mladinske reprezentance Italije in uslužbencem FIPAV v Rimu, Albertom Rinaldelljem, smo izvedeli še nekaj zanimivosti.

»Mladinska odbojka v Evropi je izredno napredovala. Lahko bi rekli, da med dvanašterico ni več slabih nasprotnikov. Razlika je samo v delu oziroma v skupnih pripravah, ki jih imajo posamezne reprezentance v vsaki sezoni ali pa pred večjimi mednarodnimi nastopi. Italijanska odbojka je v Franciji dosegla izreden uspeh. V preteklosti so bili fantje skoraj vedno med boljše šestere, a prestižna kolajna se jim je vedno izmuznila. Tokrat so bili tretji in samo za set razlike nam je Bolgarija odvzela še bolj žlahtno medaljo. Dekleta so pripravila izredno prijetno presenečenje in so pravo odkritje letošnjega 9. EP, saj je 2. mesto enkratni uspeh, ker sta imeli tako SZ (izgubila je s ČSSR) kot tudi Italija na koncu enako število točk, kar pomeni, da je tudi za zlato kolajno (kot tudi za bron med ČSSR in Bolgarijo) odločil količnik v setih. Naša dekleta so pokazala najboljši blok ter odlično igro v obrambi. Pri fantih pa so prišle v ospredje šestere, ki so bile po višini igralcev ter sestavi ekipe najbolj homogene brez izrazitih posameznikov. V vsem so prednjačili zastopniki SZ, ki so prvenstvo končali kot edini neporaženi. Igrajo po konceptu članske reprezentance, ki od leta 1977 ni bila še poražena na velikih mednarodnih tekmovanjih. Povprečna višina igralcev je 196 cm z minimalnimi od-

stopanji med posamezniki. Najvišji so bili reprezentanti NDR, povprečje Italije pa je bilo 195 cm, toda imeli smo igralca preko 2 metrov.«

»Pred prihodnjim SP v Italiji so torej obeti več kot spodbudni?«

»Res je tako, toda težave so povsem različne za moške in ženske. Mladinci bodo pričeli že danes s skupnimi pripravami kot vojaki v Bologni in največja težava bo glede igranja, ker so skoraj vsi v članskih ekipah rezerve in bodo malo igrali. Z dekleti pa teh težav ni, ker prav vse branijo barve matičnih klubov med prvenstvom. Žensko prvenstvo pa še ni na potrebi kakovostni višini, ker ni take izenačenosti kot pri moških. Poskušali pa bomo prav vse najboljše urediti, da bosta obe reprezentanci dostojno zastopali Italijo na domačem mladinskem SP.«

Na prvenstvo v Franciji sta igrali tudi obe jugoslovanski reprezentanci, ki sta osvojili 9. mesto v obeh konkurencah. (G.F.)

Jadranovi košarkarji na pripravah v Kranjski gori

Kondicijski treningi, a tudi tekme

Jadranova ekipa, ki bo nastopala v C-1 ligi, se te dni mudi na pripravah v Kranjski gori. V nedeljo, in ponedeljek so jadranovci že trenirali pod vodstvom trenerja Andreja Žagarja, na sporedu pa je bila tako telesna priprava kot trening z žogo. Včeraj zjutraj so jadranovci imeli kondicijski trening v Tamarju, zvečer pa so odšli v Celovec, kjer so odigrali prijateljsko tekmo s tamkajšnjim prvotiligašem. Danes bodo jadranovci imeli prost dan, ki ga bodo izkoristili za izlete v hribe ali za oddih. Jutri bo, poleg treninga, verjetno tudi prijateljska tekma z ljubljansko Olimpijo, ki se te dni prav tako mudi na pripravah v Kranjski gori. V petek pa bodo Žagarjevi varovanci odigrali še eno prijateljsko tekmo, in sicer z ekipo Jesenic, ki nastopa v slovenski ligi.

Poleg vseh lanskih igralcev (razen Borisa Viteza, ki ga je, kot znano, zamenjal Mauro Čuk) so v Kranjsko gorjo odšli na priprave še Edi Kraus, ki bo verjetno, po enoletni odsotnosti spet oblekel Jadranov dres, in štirje Jadranovi kadeti Aljoša Terčon, Luciano Lippolis, Fabrizio Korošec in Andrej Pieri.

Priprave v Kranjski Gori bodo jadranovci zaključili v nedeljo.

Jadranova kadeta Andrej Pieri in Fabrizio Korošec (oba letnik 1968) sta bila medtem izbrana v selekcijo, ki bo branila barve Trsta na Turnirju prijateljskega, ki bo na sporedu v soboto v Dolini ter v telovadnici tržaških pristaniščnikov na Proseku. Ekipo bo treniral trener Jadranovih kadetov Massimo Raseni. Turnir ne bo tekmovalnega značaja, ker bo po udarek predvsem na utrjevanju dobrih odnosov med sosednimi narodi Italije in Jugoslavije. Na turnirju bodo nastopile moške in ženske selekcije Trsta, Benetk, Milja, Pulja in Reke.

Tržaška selekcija bo igrala v soboto ob 18. uri v Dolini proti Pulji in v nedeljo ob 10.30 prav tako v Dolini proti Reki. Nagrajevanje in kosilo bosta v nedeljo, ob 12.30 na Gradu sv. Justa.

Spored Jadranovih: tekem v C-1 ligi

Jadranovo vodstvo je medtem prešlo od košarkarske zveze koledar tekem C-1 lige. Koledar bo verjetno nekoliko spremenjen tik pred pri-

Posnetek s sobotnega srečanja na Opčinah Jadran - Polet

četkom prvenstva, saj obstajajo lepe možnosti, da Vicenza zaradi odpovedi neke druge ekipe ostane v B ligi (odvisno bo od tega, ali se

Alpe Bergamo odpove A-2 ligi). Če pa ne bo prišlo do sprememb, bo Jadran igral v prvem delu po sledečem sporedu: 1. kolo (v soboto

29.9.84 ob 21.00): Jadran - Caveja Forli; 2. kolo (7.10.): Modena - Jadran; 3. kolo (v nedeljo, 14.10. ob 17.30): Jadran - Fidenza; 4. kolo (20. ali 21.10.): Vicenza - Jadran; 5. kolo (v nedeljo, 28.10. ob 17.30): Jadran - Bologna; 6. kolo (3. ali 4.11.): Monfalcone - Jadran; 7. kolo (v soboto, 10.11. ob 21.00): Jadran - Padova; 8. kolo (17. ali 18.11.): Treviso - Jadran; 9. kolo (24. ali 25.11.): Udine Nord - Jadran; 10. kolo (v soboto, 1.12. ob 21.00): Jadran - Ravenna; 11. kolo (v soboto, 8.12. ob 21.00): Servolana - Jadran; 12. kolo (v soboto, 15.12. ob 21.00): Jadran - Celli Forli; 13. kolo (v soboto, 22.12. ob 21.00): Jadran - San Donà; 14. kolo (5. ali 6.1.85): Castelfranco - Jadran; 15. kolo (v soboto, 12.1. ob 21.00): Jadran - Oderzo. Povratne tekme bodo na sporedu 20.1., 26.1., 3.2., 9.2., 17.2., 24.2., 3.3., 9.3., 17.3., 24.3., 30.3., 14.4., 21.4., 27.4. in 5.5.

V ORGANIZACIJI JULIALPINE

Mednarodni pionirski turnir v bezbolu

Letos organizira Julialpina prvi mednarodni turnir v bezbolu za dečke od 8 do 13 let. Odprtitev bo v petek, 7. septembra. Vse nastopajoče bosta pozdravila tržaški župan Franco Richetti in zgonski župan Guštin. Ekipa, ki se bodo udeležile turnirja so: Black Panthers (Ronke), Ježica (Ljubljana), Cupra Montana (Pesaro), Sorbolo (Parma), SETAF (Base NATO USA Vicenza), Staranzano, Udine BC in seveda Julialpina.

Turnir se bo odvijal v dveh delih. V prvi kvalifikacijski fazi bodo ekipe razdeljene v dve skupini po štiri ekipe, ki se bodo spoprijele vsaka z vsako. V drugi fazi pa se bosta za prvo mesto srečali prvouvrščeni ekipi, prve skupine, za tretje mesto drugouvrščene ekipe itd.

Srečanja se bodo odvijala na Proseku podnevi in zvečer. Turnir se bo končal v nedeljo popoldne. Ob 15.15 bo tekma za prvo in drugo mesto. Po tekmi ob 17.15 pa bodo nagrajevanja.

Na dirki članov v Grosuplju vozil z izredno povprečno hitrostjo

Lep podvig Adriinega kolesarja Iva Doljaka

Kolesarja veterana lonjerskega društva Adria Poropat in Marušič sta na nedeljski preizkušnji dvojic na kronometer v Nabrežini zasedla odlično drugo mesto na izredno hitri dirki, ki jo je osvojila goriška dvojica Apollonio - Crasnich. Lonjerska predstavnik sta zaostala za borih enajst sekund, potem ko sta na o-bratu v Sempolaju imela isti čas kot zmagovalca. Na tretje mesto pa sta se uvrstila, v konkurenci enajstih dvojic, tekmovalca Pelizon in Iurda. Lonjerska predstavnik sta na tej preizkušnji preverila kondicijo pred sobotnim nastopom na dirki Tržič - Gračevo - Tržič, na kateri bo tudi zelo ostra konkurenca, pripravljata pa se na klasično dirko za Trofejo Sv. Justa, ki bo zadnja nedelja v septembru na Opčinah.

Izredno zmago pa je na gostovanju v Grosuplju dosegel v članski kategoriji predstavnik Adrie Ivo Doljak, ki je na 50,4 km dolgi krožni trasi zmagal s presenetljivo hitrostjo

49,400 km na uro. O presenečenju in velikem športnem dosežku priča dejstvo, da so sodniki dvakrat izmerili traso, ker je bila hitrost tako visoka, poleg tega pa je Doljak pustil daleč za sabo jugoslovanske amaterje A in B kategorije, tudi take, ki so nastopali na dirkah po Jugoslaviji, Alpe Adria in drugih mednarodnih tekmovanjih. Podvig je s četrtem mestom dopolnil še »belomodri« predstavnik Komac, medtem ko je v kategoriji veteranov na prekratki progi zmagal Hafner.

VRSTNI RED ČLANSKE DIRKE:
1. Ivo Doljak (Adria), ki je 50,4 km dolgo traso prevozil v 1.01.01 s povprečno hitrostjo 49,400 km na uro.
2. Kišerlovski (Borac Čačak) isti čas
3. Henigman (Dol Lj) isti čas
4. Komac (Adria) po 5'19"
5. Leben (Dol) po 7'24"
6. Čubrič (Metalac Kraljevo).

(R. Pečar)

Na sliki: Ivo Doljak, protagonist briljantne zmage v Grosuplju

Na gimnastičnem tečaju Bora v Rovinju

Najbolj sta se izkazali P. Schmidt in V. Mezgec

V petek se je vrnila iz Rovinja, kjer je bila na osemdnevnih skupnih pripravah, druga skupina Borovih telovadk. Tokrat so v tem istrskem mestu dopolnjevale svoje znanje najmlajše, t.j. skupina med 6. in 11. letom starosti.

Vadba je bila za dekleta dokaj naporna, saj so vadila po štiri ure dnevno, vendar pa lahko rečemo, da so pridobile mnogo novega znanja. Pod vodstvom prof. Pavletičeve in trenerke Vajngerlove so posvečale pozornost tako splošni in specifični kondiciji, kot tudi akrobatici, baletu in, seveda, predvsem ritmični gimnastiki.

Ob koncu tečaja je bilo na sporedu tudi pregledno tekmovanje, na kate-

rem so se v mnogoboju najboljše uvrstile takole: 1. Petra Schmidt 34,95; 2. Vanessa Mezgec 34,65; 3. Nataša Zubalič 33,25; 4. Vesna Cappellini 31,05 itd.

V posameznih disciplinah je bila najuspešnejša Petra Schmidt, ki je bila najboljša v baletu, akrobatici in s kolebnico. Vanessa Mezgec pa je prekosila vse svoje tekmičice z vaji z žogo.

Borov gimnastični odsek je s tem končal poletno usposabljanje svojih tekmovalk, že v teh dneh pa bodo dekleta nadaljevala z vadbo na stadionu »1. maj«. Kot vse kaže bo letos pri tej vadbi tudi nekaj novosti.

— boj —

Na rolkarskem tekmovanju v Spinei pri Mestrah

Dobre uvrstitve slovenskih atletov

R. Sardoč (Mladina) odlična druga v ženski konkurenci

V nedeljo je bilo v Spinei pri Mestrah propagandno tekmovanje v rolkanju v organizaciji društva GS Skirolo in pod pokroviteljstvom združenja krvodajalcev in občine Spinea.

V krogu 50 tekmovalcev se je tekmovanja udeležilo tudi šest rolkarjev SK Devin in pa rolkarca ŠD Mladina. Vsi so s svojimi uvrstitvami povsem zadovoljili, čeprav je bil sistem tekmovanja dokaj neobičajen. V prvi vrsti so prireditelji tekmovalce razdelili v posebne kategorije. Dekleta so tekmovala skupaj ne glede na starost, pri moških pa so združili več kategorij skupaj.

Devinci so dosegli vrsto dobrih uvrstitev. V starostni kategoriji A (letniki od 1968 do 1971) je bil Andrej Antonič četrti. Omeniti je treba, da se

je Antonič, ki je še ciciban boril s starejšimi mlajšimi začetniki, sicer bi zanesljivo zmagal. V isti kategoriji je bil Ervin Iori enajsti, Rajko Žečević in Miloš Šušteršič pa sta se uvrstila takoj za njim.

V kategoriji B (od 1964 do 1967) je Aleksander Sosič pokazal veliko mero borbenosti in je bil zaslužen tretji, kar je zanj nedvomno lep uspeh. Elio Iori je bil peti, višja uvrstitev pa mu je ušla le za piclo poldrugo sekundo. Omeniti je namreč treba, da se je tekmovalo s sistemom, po katerem je bil zmagovalec vsake skupine prepuščen v nadaljnjo fazo tekmovanja, poraženci pa so dobili priložnost v repesajah.

Kot rečeno se je tekmovanja udeležila tudi predstavnica Mladine. Ro-

berta Sosič se je uvrstila na absolutno drugo mesto. Boljša od nje je bila le Fortijeva, ki velja za letos najmočnejšo članico.

Sportnemu društvu Mladina se je ob tej priložnosti pridružil tudi rolkar iz Domžal Branko Orešek, ki je v kategoriji C (1963 in starejši) osvojil odlično četrto mesto.

OD 9. DO 14. 9. V TRSTU

Nogometno zasedanje

Pred začetkom nogometnega prvenstva se bodo v Trstu srečali sodniki, stranski sodniki, posebni komisariji ter kapetani ekip A in B lige z voditelji italijanske nogometne zveze. Srečanje bo od 9. do 14. septembra.

Sredi meseca start prvenstev na Tržaškem

Devet naših ekip v mladinskih ligah

Z začetkom nove sezone se bodo začela tudi mladinska nogometna prvenstva. Na žalost pa zaradi pomanjkanja naraščaja, ne bodo vsa naša društva prisotna na teh prvenstvih. Edino društvo, ki bo imelo svoje predstavnike v vseh prvenstvih je ŠD Breg iz dolinske občine. Barve proseškega Primorja bosta branili dve ekipi in sicer ekipa začetnikov ter ekipa cicibanov. Vesna bo zastopala samo v prvenstvu naraščajnikov. Tudi Kras in Zarja bosta zastopana s samo eno ekipo. Kras bo zastopala ekipa najmlajših, Zarja pa ekipa naraščajnikov. V prvenstvu naraščajnikov bodo nastopale tri slovenske ekipe.

NARAŠČAJNIKI
BREG, Campanelle, CGS, Domio, Fortitudo, Montebello, Muggesana, Olimpia, Polisp, Opicina, Roianese, San

Luigi, VESNA, ZARJA, Zaule.

Prvenstvo najmlajših bo razdeljeno v dve skupini:

Skupina A

BREG, Chiarbola, Campanelle, Costalunga, Fortitudo, Muggesana, Olimpia, Ponziana, San Luigi A, San Vito.

Skupina B

CGS, Don Bosco, KRAS, Montebello, Polisp, Opicina, Portuale, Sant'Andrea, San Luigi B, Servola, Triestina.

Prvenstvo začetnikov bo razdeljeno v tri skupine. V skupini B pa ni nobene slovenske ekipe.

ZAČETNIKI

Skupina A

BREG, Costalunga, Domio, Fortitudo, Polisp, S. Sergio, Ponziana, San Luigi, San Vito, Zaule.

Skupina C

Campi Elisi, CGS A, Opicina Super-

caffè, Polisp, Opicina, Portuale, PRIMORJE, Roianese, Sant'Andrea, Triestina.

Pri prvenstvu cicibanov nastopajo Breg in Primorje v skupini C.

CICIBANI

Skupina C

BREG, CGS, Costalunga, Opicina Supercaffè, Portuale, PRIMORJE, Sant'Andrea, San Giovanni.

MLAJŠI CICIBANI

Skupina A

BREG, Montebello, Domio, Fortitudo, Giarizzole, Inter San Sergio, San Giovanni, San Luigi A, Soncini, Zaule.

Prvenstvo naraščajnikov in najmlajših se bo začelo v nedeljo, 16. septembra, cicibani in mlajši cicibani bodo startali 22. septembra, začetniki pa dan kasneje.

obvestila

Planinski odsek ŠZ Sloga vabi v nedeljo, 9. t.m., v Bazovico športna in kulturna društva, planince, posebno pa mladino na tradicionalni spominski pohod Bazoviški junaki 84. Zbirališče, vpisovanje in odhod udeležencev bo ob 11. uri izpred spomenika padlim v Bazovici.

Gimnastična sekcija

ŠD Dom Gorica

vabi vse deklice (v poštev pridejo 7 in 8 let stare deklice), ki jih veseli ritmika, da se udeležijo redne vadbe, ki se je pričela 3. septembra. Do pričetka šolskega leta bo vadba na sporedu vsak dan, od 16. do 18. ure, v telovadnici Kulturnega doma.

Košarkarski klub Bor

obvešča, da bodo treningi za ekipe mladinskih kategorij potekali po naslednjem razporedu: propaganda (letnik 1972) vsak dan ob 9. uri, trener Furlan. Dečki (letnik 1971) in naraščajniki (letnik 1970) vsak dan ob 15. uri trener Vascotto.

Jadralni klub Čupa

obvešča člane in prijatelje, da je društveni sedež v Sesslanskem zalivu odprt vsak dan od 9. do 18. ure.

TPK Sirena

obvešča, da je novi sedež ob morju v Barkovljah ves dan na razpolago članom.

ZŠSDI

obvešča, da bo do nadaljnjega urad ZŠSDI v Trstu odprt v popoldanskih urah le ob torkih in četrkih od 16.30 do 20.00.

Jadralni klub Čupa

organizira v nedeljo, 9. septembra, pred Sesslanskim zalivom regato za optimiste. Vpisovanje na sedežu JK Čupa do 10. ure. Start ob 11. uri. Vabljeni!

Nogometna sekcija ŠD Breg

obvešča, da so se v Dolini začeli treninzi cicibanov in mlajših cicibanov. Vabimo fante, rojene v letih 1973, 1974, 1975 in 1976.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi: Ob delovnih trgovski 1 modul (šir. 1 st., vis. 23 mm). 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

5. septembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Tik pred obiskom papeža Janeza Pavla II. Krvavi atentat v Montrealu Trije mrtvi in 30 ranjenih

MONTREAL — Na glavni železniški postaji v Montrealu je predvčerajšnjim eksplodirala bomba, ki je po sedaj razpoložljivih podatkih, terjala življenje treh oseb, hudo ranila približno 30 potnikov in med njimi mnogo otrok. Silovita eksplozija je dobesedno razmesarila tri osebe, po nepotrjenih izjavah policije, naj bi drugi trije hudo ranjeni potniki umrli med potjo v bolnico.

Do terorističnega dejanja je prišlo tik pred kanadskimi splošnimi volitvami in teden dni pred napovedanim obiskom papeža Janeza Pavla II, ki se bo mudil v Kanadi od 9. do 20. septembra. Ni torej naključje, da je do ponedeljkovega atentata prišlo na glavni železniški postaji, ki je oddaljena le 500 metrov od postaje Windsor, kjer bo prihodnji ponedeljek, 10. septembra prispel papež.

Po izjavah glasnika kanadske železniške družbe Canadian National Jeanguy Brodeur je bilo v bombi, skriti v omari za prtljago, 12,5 kilograma dinamita. Uradni glasnik železniške družbe Amtrak je pa dodal, da je pred nekaj dnevi prišlo na sedež družbe anonimno protislovno

pismo, v katerem so neznanci grozili papežu ter omenjali datum 3. septembra in uro 9.30. Do eksplozije je prišlo le uro kasneje.

Grozilno pismo so dobili tudi na državni železniški družbi Via Rail. V njem so neznanci napovedali, da bo sta na glavni železniški postaji v Montrealu eksplodirali dve bombi, prva v ponedeljek, druga prihodnjo soboto. Da bi bilo vzdušje še bolj napeto, je neznanec, uro po terorističnem dejanju klical policijo in napovedal za isti dan eksplozijo druge bombe, ki pa je niso kljub mrzličnemu iskanju varnostni organi našli.

Preiskave, ki so takoj stekle, so že predvčerajšnjim privedle do prve aretacije. Gre za ameriškega državljanca, 65-letnega Thomasa Brighama, ki ga sumijo, da je napisal pisma, v katerih je grozil življenju papeža in da je v zadnjih dneh naslovil sredstvom množičnega obveščanja tako v Montrealu kot v Ottawi več pisem, podobnih onemu, ki so ga dobili na sedežu družbe Amtrak in kjer je med drugim bil omenjen datum 3. septembra.

»Ike« opustošil Filipine

Tajfun »Ike« je včeraj zapustil Filipine in se približuje Vietnamu. Za seboj je po prvih uradnih podatkih pustil 332 mrtvih, na stotine ranjenih in pogrešanih ter 200 tisoč brezdomcev. Najbolj prizadeto območje je v pokrajini Surigao del Norte na severu otoka Mindanao (Telefoto AP)

Eksplodzija v Istanbulu

V istanbulskem pristanišču sta v ponedeljek v eksploziji svojega avta izgubila življenje dva Libanonca, ki sta baje na parkirišču pripravljala pekleniški stroj. Armenska revolucionarna armada si je že prevzela odgovornost, kar vzbuja sum, da sta Libanonca pripravljala atentat po armenskem naročilu (AP)

Zaradi večjega povpraševanja kot ponudbe Prigode in nezgode krimskega turizma

MOSKVA — Znano je, da je Sovjetska zveza še zelo malo turistično razvita in da tujcem ni ravno lahko priti v to ogromno in prelepo državo, da bi se duhovno obogatili z njenimi zgodovinskimi znamenitostmi, kulturnimi zakladi in krajinskimi lepotami, čeprav se je v zadnjih letih seveda marsikaj odprlo, zlasti za vodene skupinske izlete. Toda tudi domači turisti imajo svoje preglavice, če se hočejo odpraviti na počitnice v bolj razvite turistične predele.

Predvsem si morajo seveda priskrbeti pri domačih pristojnih oblasteh dovoljenje, nekaj notranji potni list, da odpotujejo v izbrani kraj. Toda to ni vse. Razumljivo je, da si zaželijo prebivalci ogromnih severnih metropol, Leningrada in Moskve, počitnic na morju, kot pač velja za vse severnjake, tudi z evropskega Zahoda, ki drviijo k soncu španskih, italijanskih in jugoslovanskih ter grških obal. Geslo je torej: vsi na Krim. Toda to je lažje misliti kot uresničiti. In mnogi sovjetski državljani se ob koncu dopusta pritožujejo v domačih časopisih nad negotoljubnostjo krimskega turizma.

Tamkajšnje pristojne oblasti, pravzaprav sam krimski partijski sekretar, so jih sicer že v začetku poletja o-

pozorile kar prek »Pravde«, naj se ne odpravijo na pot, če si niso zagotovili vnaprej mesta v hotelih ali kampih na Krimu. Na avtocestah proti jugu je že v bližini Moskve vrsta opozorilnih tabel, ki jih seveda nadobudni domači turisti zlahka prezrejo ali ne jemljejo zares. Mrzla ploha jih pa doleti, ko naletijo še nekaj desetnih kilometrov pred krimskimi plažami na neprebojni kordon policije in turističnih delavcev, ki jih neizprosno zaustavijo, če ne morejo dokazati rezervacije.

In začne se nepotrpežljivo čakanje, spanje v avtomobilu, moledovanje v turističnem uradu (ki posluje samo do 16. ure), dokler se ne sprostijo kakšno mesto kjerkoli, ker ni moč izbirati. Povpraševanje je namreč mnogo večje od ponudbe in za to je razlogov več. Predvsem je hotelov in urejenih kampov premalo (za avtomobile je na vsem Krimu samo 20 kampov), turistični razvojni načrt republike Ukrajine pa že 10 let roma med 44 ministrstvi in drugimi pristojnimi uradi, ne da bi ga mogli začeti uresničevati. Partijski sekretar Makarenko je zato objavil o stro kritiko teh »pristojnih oblasti«, kateri se je nazadnje pridružila še »Literaturnaja gazeta«, ki pravi, da je treba oddeliti ustrezna sredstva, ko so že Krim proglasili za »vsedrjavno letovišče«.

JACK LONDON: Klic divjine

(8.)

Brez mednarodne pomoči grozi Maracaibu smrt

CARACAS — Ko je znani italijanski pomorščak Amerigo Vespucci, po katerem je vsa ameriška celina dobila ime, leta 1499 prišel do jezera Maracaibo, je ves navdušen vzkliknil: »Saj to so majhne Benetke!« Takrat ni še nihče niti slutil, da bo življenje tega edinstvenega jezera niti 500 let kasneje, v resni nevarnosti.

Ogromno jezero, katerega površina obsega več kot 13 tisoč kvadratnih kilometrov in ki vsebuje 300 milijonov kubičnih metrov slankaste vode je postalo zadnja leta pravo smetišče, v katero se zliva, ne da bi jih kakorkoli prečistili, 4.000 litrov odpadka vsako sekundo. Jezero plačuje svoj davek razvoju mest, ki ležijo ob njegovih obalah in ki imajo tovarne, klavnice, termoelektrične centrale, petrokemijske obrate itd. Največja nevarnost za življenje flore in favne v jezeru pa je vsekakor - nafta, ki je je tukaj na pretek. V nekaterih predelih je v jezeru zrasel pravi gozd črpalnih stolpov. V vodah Maracaiba, ki so globoke največ 35 metrov in imajo poprečno temperaturo 29 stopinj, živi kakih 100 raz-

ličnih vrst rib. Tretjini teh rib je jezero edini habitat v Južni Ameriki, kar pomeni, da bi izumrle, če bi jih preselili kam drugam. Življenje rib ogrožajo alge, ki jih zaradi nesnage, iz katere alge črpajo hranilne snovi, vedno več. Če gremo naprej po tej verigi, najdemo milijone raznobarnih ptic, ki se hranijo z ribami in ki jim torej tudi grozi izginotje.

Vendar kljub vsem negativnim okoliščinam obstaja za Maracaibo le nekaj upanja. Venezuelska vlada predsednika Jaimeja Lusinchia je namreč sprožila mednarodno akcijo za rešitev jezera. Predsednik odbora za rešitev Maracaiba, Egiptčan Musafa Tolba, ki je pred kratkim obiskal Caracas, je dejal, da obstaja utemeljeno upanje, da bodo jezero Maracaibo uvrstili v prihodnjo kampanjo Združenih narodov proti onesnaževanju. Na pomoč bodo priskočile tudi druge karibske države, saj se na primer tudi Kuba mora soočiti z enakimi problemi, ki zadevajo Havanski zaliv. Prve diagnoze so že izdelane in sedaj obstaja utemeljeno upanje, da bodo bolnika kmalu začeli zdraviti.

Papir in lepenka za ceno slaščic

RIM — Od vseh italijanskih živil so po vsem sodeč še najbolj »slane« prav slaščice, a ne toliko zaradi cen, kolikor zaradi protizakonitega ravnanja slaščičarjev, ki v ceni sladice prištejejo tudi lepenko in papir. Kar 70 odstotkov slaščičarn, ki so jih obiskali predstavniki združenja potrošnikov, se poživlja na zakon o čisti teži, ki dovoljuje trgovcem le do 2,5 odstotka tare glede na težo proizvoda. Rekord v takem brezvestnem ravnanju si je pridobila neka slaščičarna iz Cremone, v kateri je na 30 dekagramov sladice odpadlo kar 74 gramov na le-

penko, ki je kupca stala čedno vsoto 968 lir.

Za slaščičarnami pridejo takoj mesnice. Tudi mesarjem je malo mar za zakonska določila, saj jih kar 62 odstotkov krši norme o čisti teži. Sledijo trgovine z delicatessami in suhomesnimi proizvodi. Zakonska določila v tej panogi krši 54,7 odstotka trgovcev, kar pomeni, da skoraj vedno plačujemo papir za ceno pršuta in salame preko dovoljene teže. Pri vsem tem pa je največji absurd, da ima kar 41 odstotkov obiskanih trgovin elektronske tehtnice, s katerimi bi brez težav izračunali čisto težo.